

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ**

К. ГЕЙЧЕНКО, С. ГНАТЕНКО

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА.

**ПОГОВОРИМО, ПОДИСКУТУЄМО
(НА ПРИКЛАДАХ УКРАЇНСЬКИХ ПРИТЧ)**

**для студентів - іноземних громадян I-III курсів
спеціальності 222 «Медицина»**

Запоріжжя

2022

УДК 811.161.2'243:378.147(075.8)
Г29

*Затверджено на засіданні Центральної методичної ради ЗДМУ
і рекомендовано для використання в освітньому процесі
протокол № 1 від 03.11.2022 р.*

.)

Рецензенти:

О. В. Соловійова – доцент Центру підготовки іноземних громадян ЗДМУ, кандидат державного управління, доцент.

Н. В. Спиця - доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, кандидат філософських наук.

Автори-упорядники:

Гейченко К. І. – доцент, кандидат педагогічних наук, завкафедри мовної підготовки.

Гнатенко С. А. – старший викладач кафедри мовної підготовки.

Г29

Гейченко К. І.

«Українська мова як іноземна. Поговоримо, подискутуємо (на прикладах українських притч)» для студентів – іноземних громадян I-III курсів спеціальності 222 «Медицина» / К. І. Гейченко, С. А. Гнатенко ; за заг.ред. К. І. Гейченко. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2022. - 144 с.

Посібник призначено для навчання студентів-іноземних громадян I-III курсів відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» і складається з 3 розділів та 16 тем, що містять тексти з соціокультурної сфер.

Мета посібника – розвиток і активація вмінь та навичок різних видів читання текстів соціокультурної сфери; засвоєння основних лексико-граматичних моделей художнього стилю; вдосконалення комунікативно-мовленнєвих умінь текстів.

УДК 811.161.2'243:378.147(075.8)

©Гейченко К.І., Гнатенко С. А. 2022.

©Запорізький державний медичний університет, 2022.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ І. НАВЧАННЯ ТА ЗНАННЯ	5
Тема 1. Освіта – скарб; праця – ключ до нього	5
Тема 2. Цінності і якість життя	19
Тема 3. Керування часом	30
Тема 4. Успіх життя	38
Тема 5. Вчорашній день – це історія. Завтрашній – загадка. Сьогоднішній – подарунок.	45
РОЗДІЛ ІІ. ДОБРО ПОЧИНАЄТЬСЯ З ТЕБЕ	52
Тема 6. Добро повертається	52
Тема 7. Перший крок до доброти – це ввічливість	63
Тема 8. Людина серед людей	70
Тема 9. Краса змінює настрій	78
Тема 10. Щастя – це життя	87
РОЗДІЛ ІІІ. ВМІННЯ СЛУХАТИ І ЧУТИ, ВМІННЯ ГОВОРИТИ	97
Тема 11. Культура слова	97
Тема 12. Найкраще у світі слово «мама»!	105
Тема 13. Сім кольорів щастя	111
Тема 14. Різні можливості – рівні права	119
Тема 15. Дружба – найбільший скарб	124
Тема 16. Ефективність спілкування: вміння слухати і чути	133
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	143

ПЕРЕДМОВА

Посібник призначено для навчання української мови студентів – іноземних громадян – I-III курсів у закладах вищої освіти України.

Мета посібника – вдосконалення в іноземних студентів навичок вивчального, ознайомлювального та вивчально-ознайомлювального читання текстів художнього стилю; удосконалення вмінь складання планів, тез, актуалізація навичок усного й писемного монологічного та діалогічного мовлення; збагачення лексичного словника студентів загальнонавчальною лексикою; накопичення запасу термінології, необхідної для активної навчальної діяльності в ЗВО.

Посібник укладено відповідно до вимог Програми навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна (з української мови навчання)» для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України та згідно з Робочою програмою навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» спеціальності 222 – «Медицина». Посібник поділений на три розділи й 16 тем. Матеріали відповідають програмам з української мови як іноземної для I-III курсів (40 год)

Компонентами тем є лексико-граматичний мінімум, тексти або мікротексти та комунікативно-мовленнєві завдання до них.

Тексти притч оригінальні, дещо скорочені, скомпоновані з різних джерел. При відборі текстів враховувалися такі їхні характеристики, як інформативність та проблемність. Достатня інформативна насиченість тексту дає можливість використовувати його для вдосконалення комунікативно-мовленнєвих умінь при відтворенні змісту і складанні на його основі аналогічного тексту. Проблемний характер тексту дозволяє організувати дискусію, що сприяє вдосконаленню як монологічного, так і діалогічного мовлення.

Завдання до текстів притч поділяються на три групи.

1. Завдання, які забезпечують удосконалення комунікативно-мовленнєвих умінь у читанні й усному та писемному діалогічному й монологічному мовленні при відтворенні змісту тексту. Виконання цих завдань передбачає неодноразове звертання до тексту з використанням різних видів читання.

2. Завдання, які навчають складати самостійне висловлювання, аналогічне до змісту й форми прочитаного тексту. Ці завдання виконуються з використанням змістових, мовних (мовленнєвих) опор, які подано в тексті.

3. Завдання, які стимулюють обговорення проблематики тексту. Моделі в цих завданнях подаються у вигляді стандартизованих фраз, що мають оціночні висловлювання, це завдання навчального значення, оскільки сприяють засвоєнню типових моделей мовленнєвої поведінки. Робота за цими завданнями проводиться у формі діалогу або полілогу, вони формують навички та вміння узагальнювати інформацію.

Навчальний матеріал призначений для підвищення мотивації студентів до читання художньої літератури, зокрема притч, які є зразком мовних і мовленнєвих конструкцій української мови та посилюють виховання студентів через обговорення загальнолюдських цінностей.

Посібник може бути використаний як для роботи в аудиторії під керівництвом викладача, так і для самостійної роботи студентів.

<https://cutt.ly/yCWfp3k> 1

РОЗДІЛ І

НАВЧАННЯ ТА ЗНАННЯ

ТЕМА 1.

ОСВІТА – СКАРЬ; ПРАЦЯ – КЛЮЧ ДО НЬОГО

*Єдиний шлях, що веде до знання, -
це діяльність.
Б. Шоу*

Комунікативні компетентності:

- розвивати логічне та образне мислення іноземних студентів, комунікативні навички визначення теми та ідеї твору, передбачення розвитку подій, опису емоційного стану героя.

Загальні компетентності:

- поглиблення знань студентів та формування вміння змінювати пряму мову на непряму, використання іменників зі зменшено-пестливими суфіксами.

<https://cutt.ly/zCWfxpH> 1

Соціальні компетентності:

- збагачувати словник студентів, розвивати пам'ять, мислення, увагу.

Завдання 1. Поєднайте слова та тлумачення їхніх значень. Запишіть у зошит. Працюйте зі словником.

1	Притча -	1	вираз, який має приховану думку
2	Тема -	2	літературний жанр, який має скорочене навчальне оповідання, в якому є життєва мудрість, корисна порада або її підказка
3	Ідея - мораль -	3	глибинний зміст оповідання, що відображає його завдання і цілі (для чого?, з якою метою?)
4	Алегорія -	4	сміслові визначення змісту оповідання (про що?)

ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ

[https://cutt.ly/jCWfINL 1](https://cutt.ly/jCWfINL1)

1	2	3	4
2	4	3	1

Завдання 2. Утворіть видові пари НДВ, ДВ дієслів. Поясніть спосіб творення. Складіть із ними словосполучення.

1	Дражнити	
2	Домовлятися	
3	Вичитувати	
4	Піклуватися	
5	Знаходити	
6	Стомитися	
7	Запропонувати	
8	Доручити	
9	Посперечатися	
10	Покликати	

Завдання 3. Знайдіть та запишіть синонімічні пари. Працюйте зі словником. Зверніть увагу на керування. Складіть словосполучення.

1	Дражнити <i>кого? друзів</i>	1	договорюватися
2	Піклуватися <i>про кого? про що?</i>	2	дратувати
3	Доручити <i>що? кому?</i>	3	турбуватися
4	Випитувати <i>про кого? про що?</i>	4	довірити
5	Пропонувати <i>що? кому?</i>	5	спорити
6	Сперечатися <i>з ким? про що?</i>	6	розпитувати
7	Домовлятися <i>з ким? про що?</i>	7	рекомендувати

ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ

1	2	3	4	5	6	7
2	3	4	6	7	5	1

Завдання 4. Від слова «ДІД» утворіть нові слова з усіма можливими суфіксами. Які значення мають ці суфікси?

Завдання 5. Назвіть 10 суфіксів у словах:

Мама, матінка, матіночка, матуся, матусечка, матусенька, мамонька, мамочка, мамуня, мамуся.

<https://cutt.ly/ACWb0wg>

Порахуйте, скільки суфіксів може мати це слово у вашій мові.

Завдання 6. Знайдіть у тексті слова зі зменшено-пестливими суфіксами. Поясніть, які це суфікси і частини мови.

<https://cutt.ly/ACWnkA3>

Завдання 7. Заповніть таблицю.

Прислівники (як?)	Прикметники (який? -а? -е?)	Іменники (хто? що?)	Дієслово (що робити? що зробити?)

Слова: подвір'я, піклування, рішуче, крихітний, дід, маленька, дражнити, гнівно, стомитися, сердито, запропонувати, бабуся, випитувати, доручити, старий, краща, онук, учні, погано, молодий, матуся, задоволений, рішучий.

Завдання 8. Назвіть іменники жіночого роду. Що вказує на жіночий рід?

<https://cutt.ly/fCWn3cO>

Хлопчина, хлопчик, дідуся, бабуся, вчитель, школа, матінка, подвір'я, онука, навчання, перерва, мати.

Завдання 9. На який емоційний стан можуть указувати подані слова. Назвіть приклади або опишіть ситуації.

Рішучий

Сердитий

Стомлений

Задоволений

Завдання 10. Прочитайте частину притчі «Найкраща школа» О. Лопатіної та М. Скребцової. Як ви гадаєте, чим закінчиться притча?

Батьки обрали для свого сина найкращого вчителя. <https://cutt.ly/tCWma5s>

Зранку дід повів онука до найближчої школи.

Була перерва між уроками. Дід став випитувати в учнів, як їм тут навчається. Але діти нічого не відповідали, а тільки бігали навколо.

Дідусь рішуче взяв онука за руку і вийшов у двір.

– Ура, я не піду до школи, – зрадів хлопчина.

– Підеш, але не в цю, – сердито відповів дід. – Я сам знайду тобі школу.

<https://cutt.ly/8CWQwQ3> Дідусь відвів онука у свій дім, доручив піклуватися про нього бабусі, а сам пішов шукати кращу школу та кращих учителів. Побачивши будь-яку школу, дід заходив у двір і чекав, коли вчитель відпустить дітей на перерву.

У деяких школах діти не помічали старого, а в інших – дражнили його. Дід одразу ж ішов геть.

Завдання 11. Яку школу, на Вашу думку, хотів знайти для онука дідусь? Аргументуйте відповідь. Прочитайте фінал (кінець) притчі. Ви думали так чи ні?

Нарешті він увійшов у крихітне подвір'я маленької школи і, стомившись, притулився до огорожі. Задзвенів дзвоник, і діти вибігли у двір.

– Дідусю, Вам погано, принести води? – почувся голосочок.

– У нашому дворі є лава, сідайте, будь ласка, - запропонував один хлопчина.

– Можливо покликати вчителя? – запитав інший.

Незабаром у двір вийшов молодий учитель. Дід привітався і сказав:

– Нарешті я знайшов найкращу школу для мого онука.

– Ви помиляєтесь, дідусю, наша школа не найкраща. Вона маленька і тісна.

Старий не став сперечатись, але домовився про навчання свого онука.

Ввечері мама хлопчика запитала діда:

– Чому Ви думаєте, що знайшли найкращу школу?

– По учнях дізнаються про вчителів, – відповів дід.

<https://pritcha.com.ua/najkrashha-shkola/>

Завдання 12. Дайте відповіді на запитання.

1. Чому дід був сердитий і вирішив сам шукати школу для онука?

2. Що бачив дідусь у тих школах, куди він заходив?

3. Чому дідусь ішов геть від цих шкіл?
4. Чому дід стомився?
5. Чим відрізняється школа, яку знайшов дід, від інших шкіл?
6. Які якості оцінив дідусь? Чому вони є важливими у людині?
7. Як Ви зрозуміли вислів «по учнях дізнаються про вчителів»?

Завдання 13. Виконайте тести. Аргументуйте свій вибір.

1. У житті важливо, щоб людина мала.....	А) знання; Б) знання та виховання; В) удачу
2. Школа повинна....	А) надати знання; Б) виховувати; В) надати знання та виховувати
3. Виховання здійснюється	А) батьками; Б) батьками і школою; В) школою

Завдання 14. Допишіть до словосполучення ще чотири прикметники до слова «школа», які будуть базовими для цієї притчі.

Краща школа, _____

Завдання 15. Скажіть, про що ця притча? Сформулюйте одним реченням тему притчі.

**Завдання 16. Який висновок цієї притчі можна зробити?
Сформулюйте стисло ідею (яка мета?)**

**Завдання 17. Знайдіть, на Вашу думку, з поданих більш правильно
сформульовану ідею притчі.**

1.Притча демонструє, що дідусь більше піклується про онука, ніж про себе.

2.Ідея притчі – бувають погані та хороші школи.

3.Притча вчить нас краще піклуватися про своїх дітей.

4.Автори говорять: учні в школі такі, як і їхні вчителі.

5.Ідея притчі:
1) людина отримує хороші знання – це добре;
2) людина повинна поважати інших.

УВАГА!!!

ЗГАДАЙТЕ! Під час заміни прямої мови на непряму слова автора стають головним реченням, а пряма мова – підрядним.

<https://cutt.ly/QCWWWqm>

Завдання 18. Знайдіть у притчі пряму мову і трансформуйте її у непряму.

МОВЛЕННЯ		
ПРЯМА МОВА		НЕПРЯМА МОВА
Точне відтворення певної особи, передане від її імені.		Речення з непрямою мовою є складнопідрядним. Воно приєднується за допомогою сполучників (що, щоб, ніби) і сполучних слів (хто, що, який, чий, котрий, де, коли, як, чи)
1. Ахмед сказав: «Я хворію».	ПОРІВНЯЙТЕ! 	Ахмед сказав, що він хворіє.
2. «Виконуйте завдання», - сказала викладач.		Викладач сказала, щоб ми виконували завдання.
3. «Коли відбудеться лекція?» - запитала студентка.		Студентка запитала, коли відбудеться лекція.

Завдання 19. Визначте сполучник, за допомогою якого речення з прямою мовою замінюють на речення з непрямою мовою.

<https://cutt.ly/dCWW3jM>

1.В.Сухомлинський писав: «...без поваги і любові до рідного слова не може бути ні людської вихованості, ні духовної культури»			
А) ніби	Б) щоб	В) що	Г) як
2. Батько попросив сина: «Допоможи матері».			
А) який	Б) щоб	В) що	Г) коли
3.«Буде завтра лекція з анатомії?» - запитала студентка.			
А) де	Б) ніби	В) щоб	Г) хто
4. «Як Вас звати?» - поцікавилася викладач			
А) ніби	Б) щоб	В) як	Г) який
5.Куратор запитав: «Ти ходив до лікаря?»			

А) чий	Б) котрий	В) щоб	Г) чи
--------	-----------	--------	-------

Завдання 20. Підготуйте переказ притчі, замінивши пряму мову непрямою.

Завдання 22. Прочитайте прислів'я та приказки про навчання.

1. Знання і мудрість прикрашають людину.
2. Більше дізнаєшся - сильніше станеш.
3. Вік живи – вік учись.
4. Наука для людини – як сонце для життя
5. Книга вчить, як на світі жить.
6. Мудрим ніхто не вродився, а навчився.
7. Знання – сонце, книга – віконце.

8. Не кажи: «Не вмію!». Кажи: «Навчуся!»
9. Знання – це скарб, а вміння вчитися – ключ до нього.
10. Гарно того вчити, хто хоче все знати.

<https://cutt.ly/pCWEO0a>

Завдання 23. Як Ви думаєте, чому НАВЧАННЯ, ЗНАННЯ І МУДРІСТЬ взаємопов'язані і їх порівнюють із СКАРБОМ, СИЛОЮ, НАУКОЮ, СОНЦЕМ?

Завдання 24. Прочитайте фразеологізм «Навчання — світло, а невчення — тьма». Чи дійсно це так? Чому?

Завдання 25. Відновіть вірші, використовуючи слова з довідки. Дайте їм назву. Яка головна тема віршів?

<https://cutt.ly/zCWMjgZ>

1. Треба всі науки знати.
Щоб в житті....
Бо знання – це зброя-диво.
З ними йди в життя.....
Пам'ятай, дитино мила.

<https://cutt.ly/5CWMIti>

2. Знання – це скарб з усіх
Бо в світі все здолати можуть.
Розумному завжди,
Знання ж і силу переможуть!

Що знання – найбільша.....!

Знання потрібні для життя,

Для країни

Довідка: перемагати, сміливо, сила,

майбуття

Книга вас завжди,

Як на світі треба жить.

Вчитель виведе в

І прийде на допомогу.

*Довідка: найбільший, видніше,
навчить, дорогу*

<https://www.slideshare.net/MarinaEfremova/ss-9309523>

Завдання 26. Прочитайте притчу. Про що ця притча?

НАВЧАННЯ - СВІТЛО

Одного разу до Великого Майстра прийшов молодий чоловік. У нього було всього лише одне питання.

— Чи потрібен мені Учитель? – спитав юнак. Я навчався сам, багато читав книжок і вже все знаю.

Майстер розсміявся, вручив йому конверт і сказав:

<https://cutt.ly/yCWM4qy>

— Віднеси, будь ласка, цей лист у село, що знаходиться на тому березі річки, а човняр тебе переправить. Коли вони відплили, юнак раптом згадав, що не розпитав про дорогу в село і не знає, як дістатися туди. Він поцікавився у човняра, але той теж не знав. Молодий чоловік знову повернувся до Майстра, щоб дізнатися шлях. І тоді він сказав юнакові:

— Це і є відповідь на твоє запитання. У тебе є мета - подорож, є засіб, щоб дістатися до неї, але ти не знаєш дороги, якою тобі потрібно йти. Ось причина, через що ти зупинився. Тобі знадобився провідник, який добре знає цей шлях. Мало мати знання. Щоб правильно ними скористатися, потрібен Учитель.

<https://cutt.ly/ZCW1aet>
<https://www.facebook.com/dytyachypsyholog/post/s/1301830163346582/>

Завдання 27. Дайте відповіді на запитання.

1. Чи може людина усе знати?
2. Як Ви гадаєте, чи потрібен юнакові Учитель? Чому?
3. Яку помилку зробив юнак?
4. Яку пораду дав Мудрець молодому хлопцеві?

Завдання 28. Виконайте кросворд. Знайдіть 16 слів за текстом із завдання 26, виділивши їх різними кольорами.

М	Е	Т	А	М	А	Й	С	Т	Е	Р
Ч	О	В	Н	Я	Р	К	Н	И	Г	А
С	В	І	Т	Л	О	Б	Е	Р	Е	Г
Ш	Л	Я	Х	У	Ч	И	Т	Е	Л	Ь
П	О	Д	О	Р	О	Ж	С	Е	Л	О
З	Н	А	Н	Н	Я	З	А	С	І	Б
Д	О	Р	О	Г	А	Р	І	Ч	К	А
Ю	Н	А	К	П	Р	И	Ч	И	Н	А

ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ: річка, знання, село, юнак, **засіб** книга, причина, шлях, світло, учитель, дорога, подорож, мета, берег, човняр, майстер.

<https://cutt.ly/jCWfINL2>

Завдання 29. Прочитайте притчу. Яка тема притчі?

МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ

Жив на світі Учень, який мав мету – навчитися всього, що знав Мудрець. Він багато років шукав

[https://
cutt.ly
/HCW
0dlz](https://cutt.ly/HCW0dlz)

зустрічі з ним. Через 20 років добрався до Гори Мудрості, де жив Учитель. Учень запитав: «Як стати найосвіченішою й найрозумнішою людиною». І Мудрець йому відповів: «Знай, що нікого навчити неможливо».

Минуло ще багато років. Сивочолий Учень спостерігав, як діти грають у шахи. Він звернувся до наймолодшого: «Хто тебе навчив цієї гри?» І хлопчик весело відповів: «Хто мене може навчити? Я сам захотів і навчився». У ту ж саму мить Учень зрозумів найбільшу таємницю, відповідь на яку він шукав усе своє життя.

<https://cutt.ly/iCW0YI0>

[https://metodkab-
vhai.blogspot.com/2018/03/blog-post_4.html](https://metodkab-vhai.blogspot.com/2018/03/blog-post_4.html)

Дайте відповіді на запитання.

1. Чи може людина стати «найосвіченішою й найрозумнішою»?
2. Чи правильно говорив Мудрець, що «нікого навчити неможливо»?
3. Що зрозумів Учень?
4. Чи змогли б Ви, як учень, усе життя вчитися і пізнавати щось нове?
Чому?

5. На Вашу думку, яка в Учня була мотивація, що він 20 років свого життя присвятив зустрічі з Мудрецем?
6. Скажіть, чи потрібно вчитися все життя лікарю, фармацевту, стоматологу?

<https://cutt.ly/1CW0NAx>

Завдання 30. Запитання до обговорення.

1. Сформулюйте загальну тему усіх притч?
2. Чим ці притчі є корисними конкретно для вас?
3. Що об'єднує ці притчі?
4. Що є різного у них?
5. Чи треба все життя вчитися і пізнавати щось нове?
6. Чому вчать нас ці притчі?

Завдання 31. Перегляньте притчу «Повітряні кульки та щастя».

https://www.youtube.com/watch?v=1H5LBk_v4u4

Дайте відповіді на запитання

1. Який експеримент провів учитель?
2. Що попросив написати учитель дітям?
3. Чи виконали вони завдання?

<https://cutt.ly/1CW20pM>

4. Учитель дав учням урок життя.

Ви згодні з цим?

5. Яка мораль цієї притчі?

Завдання 32. Напишіть про свої мрії на майбутнє.

18 Я хочу

.....

у
мене.....
.

Я
мрію...
.....

<https://cutt.ly/eCW9xnb>

<https://cutt.ly/UCW7tiv>

ТЕМА 2.

ЦІННОСТІ І ЯКІСТЬ ЖИТТЯ

*Помиляється кожен. Визнає помилку — гідний.
Попросить вибачення — мужній. Відновлює
стосунки — сильний.*

Народна мудрість

Життєві цінності – це те, що люди вважають важливим для свого життя, про що мріють, до чого прагнуть. Це – любов, дружба, оптимізм, чуйність, толерантність, довіра, самоповага

Цінність - це все те, що значуще для життя людини та людей у суспільстві.

Ціна - це вартість чого - небудь, виражена в грошових одиницях.

Завдання 1. Прочитайте значення фразеологізмів. Складіть із ними речення. Наприклад:

Сім п'ятниць на тиждень / людина несерйозна, невідповідальна, непрацьовита.

Ти людина невідповідальна, у тебе сім п'ятниць на тиждень, бо всі думки тільки про розваги.

1. Після дощук в четвер / ніколи.
2. Крапля камінь точить / найскладнішу проблему можна розв'язати, якщо докладати зусиль.
3. Відкладати в довгий ящик / відкладено щось на невизначений термін.

<https://cutt.ly/0CW7mig>

4. Краще пізно, ніж ніколи / зроблено, хоч із запізненням, важливу, необхідну справу.
5. Товкти воду в ступі / займатися непотрібною працею, марно гаяти час.
6. Брати бика за роги / діяти рішуче, впевнено, енергійно.
7. Ні за холодну воду / ледарювати.
8. Час збирати каміння / все робити вчасно.

https://webpen.com.ua/pages/vocabulary/idiom_and_phraseological_expressions.html

Завдання 2. Ознайомтеся текст. Поясніть, на що краще його не витратити?

 <p>https://cutt.ly/WCW8W81</p>	<p>Комп'ютерна гра - нічого корисного і доброго з цього не виходить, - це: втрата здоров'я, стрес, залежність, деградація.</p>
	<p>Соціальні мережі. Всього дві години на добу проведені у соцмережах - це: 60 годин на місяць, 720 - на рік. Проведіть час із користю. Займіться спортом, приділіть час батькам і прогулянкам на природі.</p>
	<p>Телефонні розмови - це викрадачі часу. Уникайте їх, проживайте свій час із користю, і Ваше життя буде більш продуктивним і успішним.</p>

Завдання 3. Прочитайте інформацію про гаяння часу. Чи зрозуміли ви її?

1. Поки ти займаєшся непотрібними речами - інші витрачають час із користю.
2. У характері людини є три золотих якості: терпіння, почуття міри та вміння мовчати. Іноді в житті вони допомагають більше, ніж розум, талант і краса.
3. Ти тільки мрієш спробувати - товариші докладають зусиль і отримують досвід.
4. Поки ти чекаєш вдалого моменту - інші самі створюють можливості.

5. Ти фантазуєш про прекрасне життя - інші працюють над цим і стають ближчими.
6. Поки ти нічого не робиш і лінуєшся - друзі роблять і рухаються до мети.

Завдання 4. Розгляньте ситуацію. Які помилки припустив герой, який розповів про свій вихідний день?

Сьогодні субота - вихідний день. Прокинувся рано, не світ не зоря, о сьомій ранку. Вирішив написати справи, які потрібно виконати за вихідні дні. Зранку товариші запросили пограти у футбол на свіжому повітрі. Я відмовився, бо гра не входила в мої плани. 40 хвилин говорив із другом по телефону, 10 – із батьками, з подругою – годину, із сестрою – 5 хвилин.

П'ять годин провів за комп'ютерною грою – не отримав задоволення. Не пройшовши рівні, я

став злий як собака.

<https://cutt.ly/xCW4y3y>

Замовив піцу, бо голодний як вовк. Поснідавши, продовжив виконувати заплановані справи. За мінімальних зусиль я вивчив математику. Кілька годин просидів над хімією, але так нічого й не зрозумів. Повторив анатомію. Я подумав, що краще лягти і продовжити вивчати предмети, але згадав і про відпочинок.

<https://cutt.ly/jCW7MZ6>

Прийшли товариші. Вони розповідали про запальну гру.

Переглянув декілька фільмів. Уже четверта година ранку. «Нічого, ще один вихідний, і що було заплановано, можна зробити і уже на сьогодні», - подумав я.

Неділя теж промайнула. Комп'ютерна гра, розмови по телефону, друзі заважали мені виконати заплановані справи. Не встиг вивчити хімію, вчив її вночі, а ніч без сну – це наступний день «гальмування». Я був на заняттях як «сонна муха».

<https://cutt.ly/UCW5hDU>

Я візьму себе в руки і на наступні вихідні не буду марнувати час, а використовувати його з користю.

<https://cutt.ly/ICW5C>

Завдання 5.

Практична робота

ЧИ ВИТРАЧАЄТЕ ВИ ЧАС ДАРЕМНО?

ДАЙТЕ ВІДПОВІДЬ НА ЗАПИТАННЯ:

1. Чи вмієте ви розпоряджатися своїм часом?
2. Як витрачаєте його?
3. Куди ви витрачаєте 86400 секунд, які є в добі?

УМОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

Як ви провели свій вихідний день?

Заведіть будильник, на кожні півгодини записуй, що робили у цей час:

- скільки часу сиділи у соціальних мережах,
- говорили по телефону,
- розважалися,
- лінувалися.

ЗРОБИ ВИСНОВОК

Скільки часу марнуєте ви на непотрібні справи?

Завдання 6. Допишіть речення.

Бути людиною – означає ...

Найголовніше в житті - ...

Аби мати друзів, треба ...

Найвища цінність для людини – це ...

Завдання 7. Прочитайте поради матері

Терези про життя. Які цінності вона називає?

Чи зрозуміли ви значення слів? Які фрази вас вразили найбільше?

Життя - це можливість, скористайся нею.

Життя - це краса, милуйся нею.

Життя - це мрія, здійсни її.

Життя - це виклик, прийми його.

Життя — це можливість. Скористайся нею!

Життя — це краса. Захопися нею!

Життя — це мрія. Здійсни її!

Життя — це виклик. Прийми його!

Життя — це обов'язок твій насущний. Виконай його!

Життя — це багатство. Не розтринькай його!

Життя — це надбання. Борони його!

Життя — це любов. Насолодися нею сповна!

Життя — це таємниця. Пізнай її!

Життя — це вмістилище лиха. Здолай усе!

Життя — це пісня. Доспівай її до кінця!

Життя — це боротьба. Стань борцем!

Життя — це удача. Шукай цю мить!

Життя таке чудове — не змарнуй його!

Це твоє життя. Виборюй його!

<https://cutt.ly/WCW6FBu>

<https://naurok.com.ua/prezentaciya-zapovit-materi-terezi-151268.html>

Завдання 8. Уявіть, що перед вами глечик. У якому порядку ви б наповнили його горохом, водою, камінням, піском? Чим би ви скористалися у першу чергу?

	<p>1. Що їх об'єднує? 2. У якому порядку «наповнюється глечик життя»?</p>	
<p>горох</p>		<p>вода</p>
		
<p>пісок</p>		<p>каміння</p>

<https://www.google.com/search?q>

Завдання 9. Прочитайте притчу. Яка мораль цієї притчі?

НАЙВАЖЛИВІШІ РЕЧІ

- Що в житті найважливіше, - запитали у Мудреця учні.

Мудрець взяв порожній глечик та наповнив його камінням. І поставив учням перше питання:

- Скажіть чи повний мій глечик?

- Так, повний, - відповіли учні.

Тоді Мудрець взяв горох та й висипав у глечик із камінням. Горох зайняв вільне місце між

камінням. Мудрець спитав:

- Чи повний тепер глечик?

<https://cutt.ly/ICEqT9E>

Учні знову підтвердили, що повний.

Тоді Мудрець взяв пісок і висипав у глечик. Пісок просочився крізь

<https://cutt.ly/7CEqNlp> горох та каміння і зайняв все вільне місце. Втретє запитав мудрець своїх учнів, чи повний глечик, і знову почув відповідь.

Мудрець влив води в глечик до останньої краплі і пояснив:

Глечик - це наше життя. Каміння - найголовніша складова життя кожного із нас: родина, діти, розвиток, освіта, мудрість. Горох - це також важливі для тебе речі: робота, дім, матеріальний добробут. Пісок символізує дрібниці не дуже важливі речі, але які роблять життя більш яскравішим, наповнюють цікавими враженнями.

Якщо спочатку глечик наповнити піском, не залишиться місця для гороху і тим більше для каміння. Так само і в житті: якщо витратити час на дрібниці, не залишиться часу на найголовніше. Слід спочатку витратити час на каміння, все інше - пісок.

– Деякі люди роблять помилку. Вони спочатку засипають у глечик пісок, і в ньому не лишається місця для каміння. Так і в житті. Якщо витратити сили на дрібні й незначущі речі, у ньому не буде місця для найважливіших цінностей.

- А для чого ж потрібна була вода? – запитав учень.

- Це для того, щоб довести вам, що, як би не було ваше життя зайняте, завжди є трохи місця для дозвілля.

<https://namaidani.com/uk/social/groups/viewgroup/150-omar-khaiiam-mudrist-zhyttia-v-tsytatakh>

Завдання 10. Дайте відповіді на запитання.

- 1. Що символізує глечик?**
- 2. Які життєві цінності символізують каміння?**

3. Що символізує пісок?

4. А для чого ж потрібна була вода?

Завдання 11. Скажіть, що для вас ідеальне життя? Як би ви хотіли жити? Чи є життєві цінності, з якими ви не хотіли б стикатися? Аргументуйте відповідь, використовуючи слова із довідки.

<https://cutt.ly/5CEwO8H>

Довідка: МОЄ ЖИТТЯ - пасивне, романтичне, веселе, безтурботне, радісне, бездіяльне, повноцінне, цікаве, активне, складне, змістовне, розкішне, грішне, творче, чесне, щасливе, цілеспрямоване, безвідповідальне, легке, порожнє.

Завдання 12. Складіть рейтинг із 10 основних цінностей, які ви обрали. Потім розставте їх від 1 до 10 місця, де номер один - найголовніша цінність.

Я І МОЇ ЦІННОСТІ – вигідний шлюб; визнання та популярність; вірність; влада і впливовість; впевненість у собі; добробут країни; доброзичливість; допомога тим, хто її потребує; любов; міцне здоров'я; особиста безпека; хороші друзі; гроші; можливість отримувати нові знання; різноманітні задоволення; сімейний добробут; соціальна справедливість.

<https://cutt.ly/1CEe4aD>

Завдання 13. Допишіть речення, використовуючи слова і словосполучення з довідки.

Головне у моєму житті _____ та _____, звичайно, добре, якщо будуть _____ і _____. _____ та _____ прикрашають моє життя і звісно важливі _____, хоча це не найголовніше. Що ж до _____, _____ і _____, то це було б бажано, однак таке вдається не всім. _____, _____, _____, _____, _____ може навіть і не бути у моєму житті.

Довідка:

активне, діяльне життя, життєва мудрість, здоров'я, цікава робота, кохання, матеріально забезпечене життя, вірні друзі, повага, оточення, інтелект, розваги, свобода, щасливе сімейне

життя, впевненість у собі, розвиток держави.

Завдання 14. Робота в парах. Дайте відповіді

на запитання.

1. Для чого людина живе на Землі?
2. Чи може кожна людина жити так, як хоче? Що для цього потрібно?
3. Що важче: будувати життя чи пристосовуватися до нього?
4. Чи справедливе твердження: «Моє <https://cutt.ly/6CErTKh> життя, як хочу, так і живу»?
5. Хто і як вирішує, корисна та чи інша людина для суспільства?
6. Що б ви відчували, якби когось із ваших родичів чи друзів визнали некорисним для суспільства і на цій підставі залишили без медичної допомоги, правового захисту, соціального забезпечення?

Завдання 15. За допомогою психологічного тесту ви перевірите себе, хто ж ви на тому кораблі, на якому пливете до заповітного острова: КАПТАН, РУЛЬОВИЙ чи ПАСАЖИР?

Підрахунок результатів:

«Так» — 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13 по **10 балів**.

«Ні» — 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 15 - **5 балів**.

«Не знаю» — **2 бали**.

<https://cutt.ly/6CEtqoq>

		НЯ	так	ні	не знаю
1.		відальність за все, що			
2.		ільки проблем, якби деякі люди змінили своє ставлення до вас?			
3.		Чи здатні ви швидко вирішувати свої проблеми, а не розмірковувати над причинами своїх невдач?			
4.		Вам здається, що ви народилася (народився) під «нещасливою зіркою»?			
5.		Ви вважаєте, що алкоголіки, наркомани самі винні в своїй хворобі?			
6.		Ви думаєте, що багато за що у вашому житті несуть відповідальність ті люди, під впливом яких ви стала (став) такою (таким) як ви є?			

7. Коли ви застуджуєтесь, вирішуєте краще лікуватися самостійно, а не звертатися за допомогою до лікаря?			
8. Чи вважаєте ви, що у вашій агресивності, найчастіше, винні інші люди?			
9. Ви вважаєте, що будь-яку проблему можна вирішати і не дуже розумієте тих, у кого вічно виникають якісь життєві труднощі?			
10. Чи любите ви допомагати людям, тому що відчуваєте вдячність за те, що інші зробили для вас?			
11. Коли трапляється конфлікт, то розмірковуючи, хто в ньому винний, ви, зазвичай, починаєте із себе?			
12. Якщо чорна кішка перебіжить дорогу, ви переходите на інший бік вулиці?			
13. Ви вважаєте, що кожна людина, незалежно від обставин, повинна бути сильною і самостійною?			
14. Чи хочете ви, щоб до ваших недоліків оточуючі ставилися поблажливо?			
15. Ви миритесь із ситуацією, вплинути на яку не здатні?			

100—150 балів. Ви — **КАПІТАН** власного життя. Ви відчуваєте відповідальність за все, що з вами відбувається, багато берете на себе, долаєте труднощі, не перебільшуючи їх. Ви бачите перед собою завдання й думаєте над тим, як його можете розв'язати.

50—90 балів. Ви охоче буваєте **РУЛЬОВИМ**, але можете, коли це необхідно, передати штурвал до вірних рук. При оцінці причин власних труднощів ви цілком реалістичні. Розсудливість і чутливість завжди бувають вашими союзниками. Трапляються ситуації, що ніяк вас не стосуються, ви не несете за них ніякої відповідальності, і все ж, коли це потрібно, берете відповідальність на себе. І ви, звичайно, знаєте, коли це треба зробити. Ви вмієте жити в добрі й злагоді з іншими людьми, не порушуючи внутрішньої злагоди із самим собою.

До 49 балів. Ви часто буваєте **ПАСАЖИРОМ** у своєму житті, легко підкоряєтесь зовнішнім силам, говорячи: так склалися обставини, доля тощо. У своїх труднощах ви звинувачуєте кого завгодно, весь білий світ, але тільки не себе. Справжня незалежність здається вам недосяжною і неможливою. Все ж ви вмієте мирно співіснувати з іншими, не роблячи різниці між тим, які це люди і як вони ставляться до вас.

Завдання 15. Перегляньте відео «Цінність життя на нашій Землі».

<https://www.youtube.com/watch?v=UWfkiwblyJ0>

1. Чи згодні ви з автором відео?

2. Зробіть відео, презентацію про ваші цінності життя.

Завдання 16. Доповніть речення.

<https://cutt.ly/vCEurc9>

ТЕМА 3.

КЕРУВАННЯ ЧАСОМ

*«Якщо час - найдорогоцінніша річ, то
розтрата часу є
найбільшим марнотратством»
Бенджамін Франклін*

Завдання 1. Прочитайте значення слів «ТЕРМІНОВО» і «ВАЖЛИВО»

Всі завдання діляться на категорії за таким критеріями:

ТЕРМІНОВО і ВАЖЛИВО

ВАЖЛИВИЙ (вагомий/серйозний) – це те, що розвиває нас, створює наше майбутнє (отримання професії, захист дисертації, підвищення кваліфікації)

ТЕРМІНОВИЙ (негайний/невідкладний) – це дія, яку потрібно виконати зустріч, розмова, відпочинок, їжа.

Завдання 2. Прочитайте інформацію про час. Що Вам потрібно зробити, щоб планувати свій час?

<https://cutt.ly/rCEujzx>

1. Опанувати власний час та працю, замість того, щоб вони опановували тебе.
2. Витягнути з мінімуму часу максимум результату.
3. Сконцентруватися на важливих речах та відмежувати неважливе.

Завдання 3. До поданих слів із прямим значенням доберіть дієслова із першої колонки. Складіть речення.

<https://cutt.ly/tCEuCxa>

ПЕРЕНОСНЕ ЗНАЧЕННЯ	ПРЯМЕ ЗНАЧЕННЯ
Наприклад: Час <u>проходить</u> швидко.	Людина <u>проходить</u> швидко біля магазину
<i>час біжить</i>	<i>Човен.....</i>
<i>час не чекає</i>	<i>Доц....</i>
<i>час іде</i>	<i>Спортсмен...</i>
<i>час пливе</i>	<i>Друзі....</i>

Завдання 4. Ознайомтеся з результатами студентського опитування «Опанування часом». Скажіть, до якої групи Ви себе відносите? Чому?

1 студент має достатньо часу

10 - потребують 10% додаткового часу

40 - недостатньо 25% додаткового часу

49 - не вистачає 50% додаткового часу

<https://cutt.ly/9CEiuni>

Завдання 5. Продовжіть фразу.

«Якби в мене був час, я

<https://cutt.ly/YCEixBA>

Завдання 6. Прочитайте притчу. Дайте відповіді на запитання.

КОЖЕН ЧИ НІХТО

Є четверо людей, яких звали КОЖЕН, ХТОСЬ, БУДЬ-ХТО, НІХТО (УСІ). Мали вони важливу роботу, яку необхідно було виконати, і КОЖНОГО попросили її виконати. КОЖЕН був переконаний, що ХТОСЬ її може виконати. БУДЬ-ХТО міг би її виконати, але не виконав НІХТО. ХТОСЬ розсердився, бо це була робота КОЖНОГО. НІХТО не усвідомив, що КОЖЕН не зміг би цього зробити. Закінчилося все тим, що КОЖЕН звинуватив когось, коли НІХТО не зробив того, що міг би зробити БУДЬ-ХТО. <https://cutt.ly/rCEiODI> <https://pozytyv.in.ua/notatky/133-usi-khtos-kozhnyy-i-nikhto.html>

- 1. Про що розповідається у цій притчі?*
- 2. Чи були у Вас такі ситуації, як у героїв із цієї притчі?*
- 3. Чи часто Ви так думаєте, як написано в тексті?*
- 4. Чому вчить нас ця притча?*

Завдання 7. Використовуючи інформацію тексту із завдання 6, вставте відповідні слова.

1. Це розповідь про чотирьох осіб, які називалися: _____
2. Треба було виконати дуже важливе завдання і _____ були впевнені, що _____ це зробить.
3. _____ міг це зробити, але _____ не зробив.
4. _____ розгнівався, бо це було завдання _____
5. _____ вважали, що _____ може виконати це.
6. Та _____ не зрозумів, що _____ цього не зроблять.
7. Закінчилося тим, що _____ обвинувачували когось, коли _____ не виконав того, що _____ міг зробити сам!

Завдання 8. Чи правильно Ви виконали завдання 7?

1. Це розповідь про чотирьох осіб, які називалися: КОЖЕН, ХТОСЬ, БУДЬ-ХТО, НІХТО.

2. Треба було виконати дуже важливе завдання і УСІ були впевнені, що ХТОСЬ це зробить.

3. КОЖЕН міг це зробити, але НІХТО не зробив.

4. ХТОСЬ розгнівався, бо це було завдання КОЖНОГО.

5. УСІ вважали, що КОЖЕН може виконати це.

6. Та НІХТО не зрозумів, що УСІ цього не зроблять.

7. Закінчилося тим, що УСІ обвинувачували когось, коли НІХТО не виконав того, що КОЖЕН міг зробити сам!!

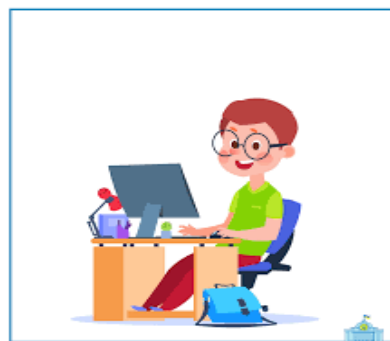

<https://cutt.ly/eCEoRSU>

Завдання 9. Напишіть притчу на прикладі Вашої групи, друзів, знайомих. Виконайте її, як рольову гру.

Завдання 10. Оберіть відповіді для оцінки використання вашого часу, поставте бали. Чи правильно Ви використовуєте свій час?

«завжди»- 3 бали,
«часто» — 2 бали,
«іноді» — 1 бал,
«ніколи» — 0 балів

<https://cutt.ly/NCEpZfE>

№		завжди	часто	іноді	ніколи
1	Я виділяю час для планування кожного дня.				
2	Я несерйозно ставлюся до запланованих справ.				
3	Я записую свої справи, які потрібно зробити протягом дня.				
4	Кожне домашнє завдання я намагаюся виконати за один день.				
5	Кожен день я складаю список				

	майбутніх справ. Найважливіші справи я роблю першими.				
6	Коли в мене заняття, я не маю телефонних розмов, незапланованих зустрічей, несподіваних гостей				
7	Своє навантаження протягом дня я розподіляю				
8	У моєму плануванні є завжди час для відпочинку				
9	Я використовую свою активність так, щоб спершу виконати «життєво-важливі питання» (проблеми у навчанні, заплановані справи тощо).				
10	Я можу сказати «ні», коли мені пропонують робити щось інше, а мені необхідно робити більш важливі справи.				

КЛЮЧ

0 – 15 балів: Ви не плануєте свій час, тому результати роботи можуть бути негативними.

16 - 20 балів: намагаєтесь раціонально використовувати свій час, але не завжди послідовні, щоб мати успіх;

21 - 25 балів: Ви організовані, але обставини можуть швидко зруйнувати Ваші плани;

26 - 30 балів: Ви – приклад для наслідування, тому що раціонально використовуєте час. Такі люди в житті мають успіх, позитивний результат.

Завдання 11. Поясніть вислів філософа Альберті. Як ви його зрозуміли?

Успішним стане той, хто навчиться керувати часом з користю.

<https://cutt.ly/0CEaaRC>

Дні тижня

<https://cutt.ly/DCEa9rJ>, <https://cutt.ly/RCEswAz>

Завдання 12. Щоб Ви хотіли змінити в житті, аби раціонально використовувати свій час протягом тижня? Напишіть собі лист-пораду.

<https://cutt.ly/iCPNMkN>

Завдання 13. Допишіть бланк «Планування на день». Це допоможе Вам правильно розставляти пріоритети у справах.

<p>1.«СПИСОК ЗАВДАНЬ»</p> <p>Напишіть усі завдання, які необхідно виконати протягом дня.</p>	<p>1. Підйом о 07:00, ранкова зарядка, водні процедури, сніданок.</p> <p>2. Написати перший варіант реферату.</p>
---	---

	3.....
2. «РОБЛЮ САМ» Запишіть пункти.	1.Відвідати бібліотеку 2..... 3.....
3«ТЕРМІНОВО» Напишіть ті завдання, які Ви повинні виконати терміново, швидко.	1.Ознайомитися з текстами до теми реферату. 2. 3
4. «ВАЖЛИВО» Заповніть завданнями, які важливі саме для вас.	1. Продумати структуру реферату 2. 3
5. «ПЛАНУЮ» Напишіть ті завдання, які Вам потрібно виконати.	1. Консультація у викладача 2. 3

<https://careerfornewlife.com/blog/find/piramida-upravlinnya-chasom-b-franklina/>

Завдання 14. Розкажіть про життєві ситуації, коли неможливо/можливо обійтися без годинника.

<https://cutt.ly/ICPMYYH>

**Завдання 15. Прослухайте аудіозапис притчі В. Сухомлинського
«Який слід повинна залишити людина на землі?»**

https://www.youtube.com/watch?v=X_uT5lloMdY

Дайте відповіді на запитання.

1. Як герой притчі витрачав свій час?
2. Чи замислювався він, коли був юнаком, про своє майбутнє?
3. Що залишив цей герой після себе?
4. Для чого живе людина?
5. Який слід людина повинна залишити після себе на землі?
6. Яка мораль цієї притчі? Аргументуйте відповідь.

<https://cutt.ly/8CPMVNY>

Завдання 16. Запитання для обговорення.

1. Скажіть, чи хотіли б Ви, щоб час ішов швидше або повільніше?
Чому?

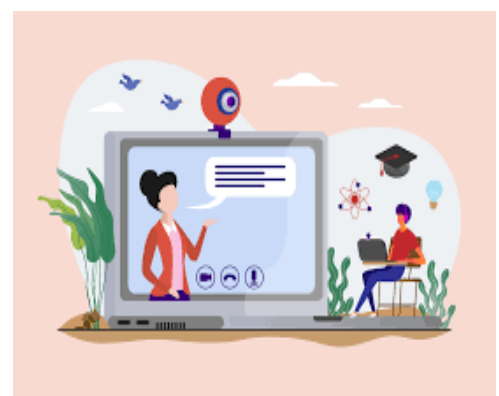
2. Чи часто Ви думаєте над таким питанням, чи витрачаю власний час?

3. Як ви вважаєте, чи є дорогоціною кожна доба, година, секунда?

4. Чи вмієте ви цінувати кожную хвилину вашого часу?

5. Чи багато корисних справ Ви встигаєте зробити протягом дня?

<https://cutt.ly/TCPIckd>

Завдання 17. Уявіть, що ви маєте додатково ОДНУ ГОДИНУ протягом доби!!! Коротко (тезово) запишіть справи, які Ви зробите протягом цієї додаткової години.

<https://cutt.ly/eCP0arK>

Завдання 18. Як ви зрозуміли фразу: «Час – це гроші?»

<https://cutt.ly/PCP0SK1>

Час – це гроші!

<https://cutt.ly/eCP2XL4>

ТЕМА 4.

УСПІХ ЖИТТЯ

*Успіх — це ще не крапка,
невдача — це ще не кінець:
єдине, що має значення, —
це мужність продовжувати
боротьбу*
Уїнстон Черчіль

Завдання 1. Дайте відповіді на запитання.

Що таке успіх?

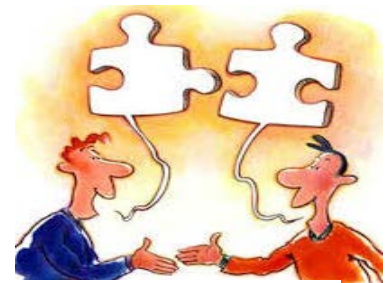
Чи всі люди можуть бути успішними?

Яку людину можна назвати успішною?

Від чого залежить успіх?

Ви вважаєте себе успішною людиною?

Завдання 2. Підкресліть різними кольорами слова, що **СПРИЯЮТЬ** досягненню успіху і слова, які **ЗАВАЖАЮТЬ** досягненню. Дайте відповіді на запитання.

Лінь, Чуйність, Наполегливість, <https://cutt.ly/nCP9qWz>

Жадібність, Грубість, Щирість, Лицемірство, Старанність, Жорстокість, Чесність, Безкорисливість, Брехня, Зрада, Взаємодопомога, Впевненість, Байдужість.

1. Які риси характеру заважають людям ставати успішними?

2. Які риси характеру допоможуть людині долати труднощі та досягати успіху?

Завдання 3. Прочитайте притчу. Яка її ідея?

СИЛА ЄДИНОГО БАЖАННЯ

Одного разу до Вчителя прийшов чоловік і попросив навчити його досягти в житті успіху. Мудрець змусив його залізти в бочку з водою й поринути з головою. Учитель щосили утримував голову чоловіка, щоб той не міг піднятися. Нарешті з величезним зусиллям чоловік, подолавши опір, винирнув і зітхнув.

- Що ти хотів, коли опирався мені? - запитав

Мудрець,

- Дихати, - відповів чоловік.

- А що ще? - спитав Мудрець

- Більше нічого.

<https://cutt.ly/HCP98N7>

- Ось це і є сила єдиного бажання. Зможеш так хотіти успіху, досягнеш його.

http://bykivtsi-nvk.edukit.te.ua/robota_z_obdarovanimi_ditjmi/shodinki_do_uspihu/

Завдання 4. Користуючись текстом, дайте відповідь від імені героя притчі, який хотів досягти успіху в житті.

1.Що ти попросив у Мудреця?	<i>Я попросив.....</i>
2.Що зробив Учитель?	<i>Він мене.....</i>
3.Що спитав у тебе Мудрець?	<i>У мене запитав.....</i>
4.Учитель відповів на твоє запитання?	<i>Так, що сила.....</i>

Завдання 5. Розгляньте малюнок і продовжіть фрази. Дайте відповіді на запитання.

Наприклад: *Я не буду це робити! Мені важко.*

<https://cutt.ly/gCP3be3>

1. Чи боїтеся ви труднощів?
2. Як гадаєте, чи варто їх боятися?

Завдання 6. Презентуйте себе. Розкажіть про свої успіхи (навчання, захоплення, діяльність).

<https://cutt.ly/aCP3LOF>

Завдання 7. Перегляньте відео «Три старця»

<https://www.youtube.com/watch?v=46ovISqVtjo>

Дайте відповіді на запитання.

1. Кого побачила жінка?
2. Що запропонувала жінка старцям?
3. Чому старці не можуть зайти в дім разом?
4. Що повинна була спитати жінка у чоловіка?
5. Який вибір вони зробити?
6. Яку пропозицію внесла донька?
7. Кого запросили у будинок?
8. Хто зайшов у дім?
9. Що важливіше для вас: успіх, любов чи багатство?

<https://cutt.ly/KCP8fwJ> 1

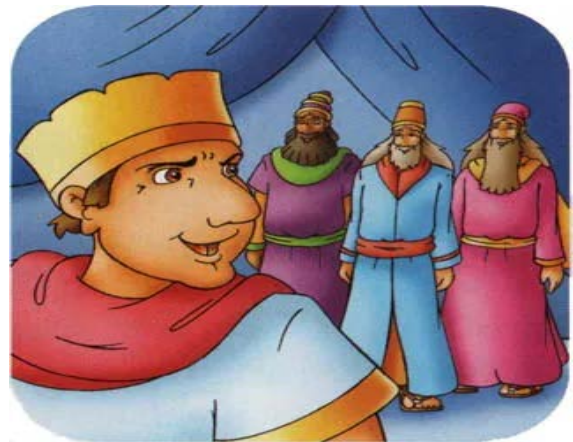
Завдання 8. Як ви розумієте вислів Генрі Форда: «Головний секрет успіху життя полягає в тому, щоб знайти своє призначення, а потім реалізувати його» ?

<https://cutt.ly/TCSwMfK> 1

Завдання 9. Прочитайте притчу. Чи дійсно успіх людини залежить від наполегливості?

РЕЗУЛЬТАТ УСПІХУ

Одного разу цар вирішив дізнатися, хто з мудреців здатний досягати успіху. Він підвів присутніх до величезних дверей. «Це найбільші і найважчі двері в моєму царстві. Хто з вас зможе відкрити їх?», – запитав цар.

<https://cutt.ly/HCSw5B6> 1

Одні мудреці хитали головою. Інші подивилися на двері ближче, але зізналися, що не зможуть їх відкрити. Лише один із них, підійшов до дверей, уважно розглянув і зі всієї сили штовхнув їх.

Велетенські двері відчинилися! Виявляється, вони були просто прикриті. Потрібна була лише воля, щоб це перевірити, і відвага, щоб діяти рішуче.

Тоді цар оголосив:

Успіх у житті і роботі залежить від кількох ключових факторів:

- дозвольте своїм відчуттям дослідити те, що вас оточує;
- не робіть поспішних і тому неправильних висновків;
- будьте сміливими, щоб прийняти рішення, прийнявши його, дійте впевнено і без сумнівів.

Отже, завдяки вірі у власні сили, наполегливості, працелюбності, прагненню до досягнення є результат успіху.

<https://vseosvita.ua/library/ak-stvoruvati-situaciu-uspihu-v-navcanni-75802.html>

Завдання 10. Дайте відповіді на запитання.

1. Чи було бажання Мудреця досягти успіху?
2. Чи був впевнений він у власні сили?
3. Мудрець, який виконав прохання царя наполегливий чи податливий?
4. Від яких ключових факторів залежить успіх у житті?
5. Завдяки чому є результат успіху?

<https://cutt.ly/XCSesZh 1>

Завдання 11.

Погляньте на картинку і скажіть, що ви побачили на ній у першу чергу? Тест вкаже, по якому життєвому шляху вам піти.

Якщо ви побачили хлопчика з

сонілкою. Незабаром вас чекають зміни. Можливо, це буде стосуватися вашого місця роботи. Вам може надійти пропозиція про зміну нинішньої роботи на більш вигідну. Порада — сміливо і не замислюючись зробіть це! Але якщо ви все ж не можете зважитися, то подумайте про всі переваги і недоліки. Якщо перших виявиться більше, то сміливо дійте. Ваша завзятість і наполегливість допоможуть вам досягти успіху. Пам'ятайте, одного разу ризикнувши, можна залишитися щасливим на все життя! Це про вас!

Якщо ви побачили дорогу. Дорога вказує на те, що ви проживаєте не своє життя. Бажання відповідати нормам суспільства і сподобатися навколишнім позбавляє вас шансу бути успішним. Швидше за все, для цього вам доведеться щось змінити в своєму житті — роботу, друзів, коло спілкування. Але воно того варте. Набравшись сил, енергії і впевненості в собі, ви станете успішним. Ви обов'язково досягнете бажаного! Тільки повірте в себе!

Якщо ви побачили змію. Вибір цього плазуна спонукає вас до дій. Наберіться рішучості і переглянете всі сфери свого життя. Любов, відносини, робота, сім'я, інтереси — може десь пора б внести поправки, а може навіть кардинальні зміни. Єдине, що вас зараз зупиняє від прийняття рішення, це ваш страх. Переборіть його і нарешті зробіть те, що вважаєте за потрібне. Успіх не за горами! Досить просто бути трохи наполегливіше.

Якщо ви побачили дорожній знак. Це блок, свого роду перешкода, яка стоїть у вас на шляху і не дає вам можливості домогтися бажаного. Хочете отримати престижну роботу, але відсутність освіти не дозволяє вам зробити цього. Так може пора б задуматися над цим і відправитися гризти граніт науки? Ви багато чого хочете домогтися в житті, але ці постійні блоки зупиняють вас. Вам не вистачає позитивних емоцій по життю. Рушайте в подорож, розвійтеся, проведіть час з друзями, отримаєте заряд енергії, яку

виплесніть потім на досягнення ваших життєвих цілей. Терпіння і праця, а ще трохи завзятості, все перетруть! Успіху вам! <https://ukr.media/psihologiya/439182/>

Завдання 12. Напишіть речення про успіх і не удачу людини, використовуючи конструкції:

На мою думку,....

Я вважаю,...

<https://cutt.ly/JCSePya 1>

Отже,

Тому що,

Безвідповідальність, неуважність, працьовитість, наполегливість, заздрість, зібраність, байдужість, поспіх, систематичність, зосередженість, злість.

Завдання 13. Заповніть анкету самоаналізу вашої роботи на занятті.

Аргументуйте відповіді.

1. На занятті я працював.....	активно / пасивно
2. Своєю роботою на занятті я...	задоволений / незадоволений
3. Заняття для мене було...	цікавим / не цікавим
4. За занятті я.....	не втомився / втомився
5. Мій настрій став....	кращим / гіршим
6. Завдання для мене було...	зрозумілим / не зрозумілим легким / важким
7. Домашнє завдання мені здається...	складні

Завдання 14. Дайте відповіді на запитання.

1. Чому важливо визначити вірну мету в житті?
2. Як знайти мету в житті?
3. До чого призводить цілеспрямованість?

<https://cutt.ly/bCSri9W 1>

Завдання 15. Чи зрозуміли ви вислів: «Зосередження всіх зусиль на досягненні певної мети – ось шлях до успіху в будь-якій діяльності людини»? Чи є він висновком до заняття?

<https://cutt.ly/6CSrmvZ 1>

А 5.

**ВЧОРАШНІЙ ДЕНЬ – ЦЕ
ІСТОРІЯ.
ЗАВТРАШНІЙ – ЗАГАДКА.
СЬОГОДНІШНІЙ –
ПОДАРУНОК**

*Пам`ятаємо про минуле,
творимо сучасність,
мріємо про майбутнє...*

Народна мудрість

Завдання 1. Відгадайте загадки, об'єднавши дві колонки.

Запишіть відповіді

1.Цінує дуже їх людина, із них складається година	1.Час											
2.У місті - дванадцять базарів, на кожному - по тридцять людей, у кожного - по двадцять чотири дитини.	2.Місяці, тижні, дні року											
3.Нас семеро, літами ми рівні, а іменами різні. Хто ми?	3.Хвилина											
4.Виходило дванадцять молодців, випускало п'ятдесят два соколи та триста шістдесят п'ять лебедів.	4.Місяці, дні, години = рік											
5.Стоїть дуб, а на нім дванадцять гілок, а на кожній гілці по чотири гнізда, а в кожному гнізді по семеро пташенят.	5.Рік, місяць, тижні, дні											
6.Що не можна зупинити, повернути, бо він біжить, не оглядається	6.Дні тижня											
Відповіді	 https://cutt.ly/TCSrDgZ 1											
<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		1	2	3	4	5	6					
1	2	3	4	5	6							

Завдання 2. Продовжіть речення. Визначте, про який час (те минулий, майбутній) говориться?

Я розповім тобі історію.....

Зараз я

А колись було....

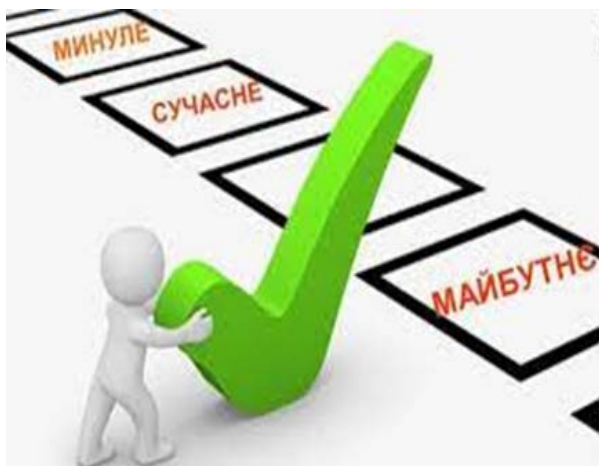
Учора зі мною трапилося....

Я думаю, що у майбутньому....

Сьогодні ми

<https://cutt.ly/VCStgSs 1>

Завдання 3. Прочитайте інформацію про минулий, теперішній і майбутній час. Дайте відповіді на запитання.

Усі ми хочемо, щоб наші невдачі, помилки і розчарування залишилися в минулому. А в майбутньому нас супроводжували успіх і багатство. Однак, майбутнє і минуле – це час, куди ми не можемо

потрапити. Нас завжди оточує сьогодні. Тільки сьогодні можна щось змінювати у своєму житті - діяти, творити, любити, дружити - бути щасливим! Спогади про минуле щастя -

сумні, очікування майбутнього щастя - <https://cutt.ly/hCSyzWD 1>

тривожне! Єдиний день, в якому ми живемо, - це сьогоднішній день!

- 1. Чи згодні Ви з цією інформацією про час?**
- 2. Скажіть, що це таке – минуле, сучасне і майбутнє?**
- 3. Що для Вас є найголовнішим: сучасне, минуле чи майбутнє?**

Завдання 4. Працюйте парами: діалог «Запитання – відповідь».

1. Якщо б ти потрапив у майбутнє, що б ти хотів дізнатися?
2. Чи хотіли б Ви щось змінити у

<https://cutt.ly/HCSyCAr 1>

своєму житті, потрапивши у минуле?

3. Чи впливає минуле на майбутнє?

4. Як Ви думаєте, потрібно турбуватися про

своє майбутнє чи про теперішнє?

Завдання 5. Прочитайте притчу. Підкресліть головну думку Мудреців.

МИНУЛЕ,

СУЧАСНЕ І МАЙБУТНЄ

Три Мудреці [https://cutt.ly/uCSuopA 1](https://cutt.ly/uCSuopA1) сперечалися про те, що важливіше для людини – минуле, сучасне або майбутнє. Один Мудрець сказав:

– Моє минуле робить мене тим, хто «Я» є. Я маю те, чого навчився у минулому. Мені подобаються люди, з якими мені раніше було добре і цікаво.

– Я не можу з цим погодитись, – сказав другий співрозмовник, – людину робить її майбутнє. Неважливо, що я знаю і що вмію зараз, – я буду вчитися тому, що потрібне буде мені в майбутньому. Мої дії зараз залежать не від того, яким я був, а від того, яким я хочу стати. Мені подобаються люди, не схожі на тих, кого я знав раніше.

– Ви зовсім випустили з уваги те, – втрутився третій Мудрець, – що минуле і майбутнє існують тільки в наших думках. Минулого вже немає. Майбутнього ще немає, і залежно від того, згадуєте Ви про минуле або мрієте про майбутнє, дієте Ви тільки у сьогоднішні.

<https://pritcha.com.ua/minule-suchasne-i-majbutnye/>

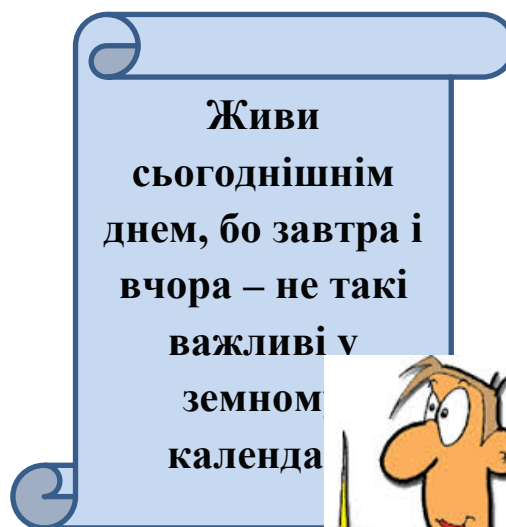
Завдання 6. Дайте відповіді на запитання.

1. Прочитайте слова першого Мудреця, чи погоджуєтеся Ви з ним? Чому?
2. Чи підтримуєте слова другого Мудреця? Чому?
3. Чи згодні з третім Мудрецем? Чому?
4. Як Ви думаете, чим закінчилася розмова Мудреців?
5. Яка позиція подобається Вам? Аргументуйте відповідь.

Завдання 7. Прочитайте вислів Омара Хайяма. Як Ви зрозуміли його?

<https://cutt.ly/eCSuKJR> 1

Завдання 8. Прочитайте і прокоментуйте прислів'я. Назвіть прислів'я Вашої країни про час.

1. *Час — найліпший лікар.*
2. *Все добре у свій час.*
3. *Минулося — забулося.*
4. *Одне сьогодні краще двох завтра.*
5. *Що нині впустиш, того й завтра не доженеш.*
6. *Бережи свій час, — час за гроші не купиш.*
7. *Що потрібно завтра зробити, то зроби сьогодні.*

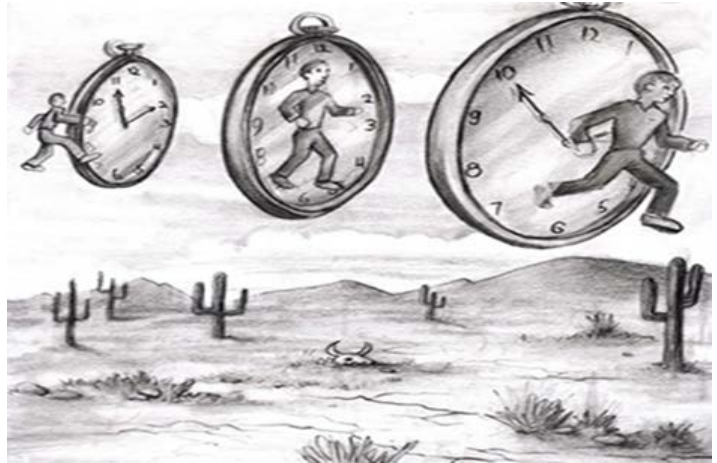
Завдання 9. Поясніть фразу, про що вона говорить?

ІЗ МИНУЛОГО ЧЕРЕЗ СЬОГОДЕННЯ У МАЙБУТНЄ

<https://cutt.ly/GCSiafb1>

Завдання 10.
Прочитайте притчу.
Сформулюйте тему. Чи однакові тема і назва притчі?

МАШИНА ЧАСУ

(Сучасна притча)

Один чоловік винайшов машину часу, за допомогою якої можна переноситись у майбутнє. Винахідник дуже боявся будь-яких неприємних життєвих ситуацій, через що намагався їх уникати.

Кожного разу, коли вчений відчував неприємності, він одразу

переносився на кілька

<https://cutt.ly/pCSiQQ41>

хвилин, годин або

днів уперед. Туди, де ця неприємність уже стала минулим.

Чоловіку вдавалося перестрибувати неприємності та

уникати вирішення життєвих

труднощів. Аж раптом, через місяць, він побачив у дзеркалі старого діда. [https://vberz-](https://vberz-osvita.gov.ua/news/21-12-01-14-04-2020/)

[osvita.gov.ua/news/21-12-01-14-04-2020/](https://vberz-osvita.gov.ua/news/21-12-01-14-04-2020/)

Завдання 11. Запитання для обговорення.

1. Як Ви думаєте, чи раціонально чоловік використовував свій час?
2. Чи може вчений повернути свій час і знову стати молодим?
<https://cutt.ly/nCSiLi8> 1
3. Якщо б у Вас була машина часу, що «перестрибує» усі життєві проблеми, чи використовували б Ви її?
4. Чому чоловік із притчі змарнував свій час?
5. Який був характер у чоловіка: сміливий чи боязкий?
6. Чому повинні цінувати свій час?

Завдання 12. Прочитайте вислів: «Машина часу є у кожного з нас: те, що переносить у минуле — спогади; те, що забирає у майбутнє — мрії» - Герберт

<https://cutt.ly/JCSootg> 1 **Джордж Веллс.**

Чи є цей вислів висновком до завдань 5, 10? Аргументуйте відповідь.

Завдання 13. Дайте відповіді на запитання.

1. Скажіть, хто з вас не шкодував про минуле?
2. Відпустити минуле: чому краще зробити це прямо зараз
3. Хто з вас не мріяв би змінити деякі події у своєму житті або, повернувшись у минуле, вчинити інакше в тій чи іншій ситуації?

4. Минуле, тепершнє і майбутнє: що

<https://cutt.ly/aCSoQmD> 1

насправді людину робить людиною?

Завдання 14. Перегляньте відео «Де ти зараз?»

<https://www.youtube.com/watch?v=xm6ACAQL7iU>

Дайте відповіді на запитання

1. Про що запитали у Майстра?
2. Як відчутти інше?
3. Де живеш, коли ти засмучений?

<https://cutt.ly/JCSp5w6>

4. Де ти живеш, якщо стурбований?

5. Що ти відчуваєш сьогодні?

6. Що запитав Майстер?

7. Що Ви втрачаєте?

8. Про які факти говорили Мудреці, що крадуть щастя у людини?

Завдання 15. Прочитайте вірш. Яка його головна тема?

МИНУЛЕ, ТЕПЕРІШНЄ І МАЙБУТНЄ

**Минуле – потяг, що без вороття
Уже, зі скрипом, віддалився від перону,
Десь у платцкарді і моє життя
Від'їхало... Лиш залишило втому.**

**Майбутнє – привид, марево буття...
Ось майже тут та, все ж, його не видно.
Лиш запирає дух передчуття
Та бути чи не бути – неочевидно...**

**Теперішнє – зростає на очах,
Свою ручкою стискає твою руку
Й несеш, щасливий, на своїх плечах
Минулого й майбутнього ти запоруку.**

<https://cutt.ly/ECSalsG>

Завдання 16. Зробіть висновок (завдання 15), використовуючи фрази. Закінчіть речення.

Я вважаю, що.....

Для того, щоб.....

Напевно.....

<https://cutt.ly/MCSzczP1>

РОЗДІЛ II

ДОБРО ПОЧИНАЄТЬСЯ З ТЕБЕ

ТЕМА 6. ДОБРО ПОВЕРТАЄТЬСЯ

*Живи, добро звершай,
Та нагород за це не вимагай,
Хай оживає істина стара –
Людина починається з добра.
Мудрець*

<https://cutt.ly/MCA6SYz 1>

Комунікативні компетентності:

- розвивати логічне та образне мислення іноземних студентів, комунікативні навички визначення теми та ідеї твору, передбачення розвитку подій, опису емоційного стану героя;
- виправлення помилкових тверджень, формулювання висновків, повідомлення з використанням опорних слів.
- розвивати навички вираження власної думки про факти, навички аргументації.
- побудова монологу-відтворення з опорою на тези.

Загальні компетентності:

- поглиблення знань студентів та формування вміння змінювати пряму мову на непряму,

- використання іменників зі зменшено-пестливими суфіксами.

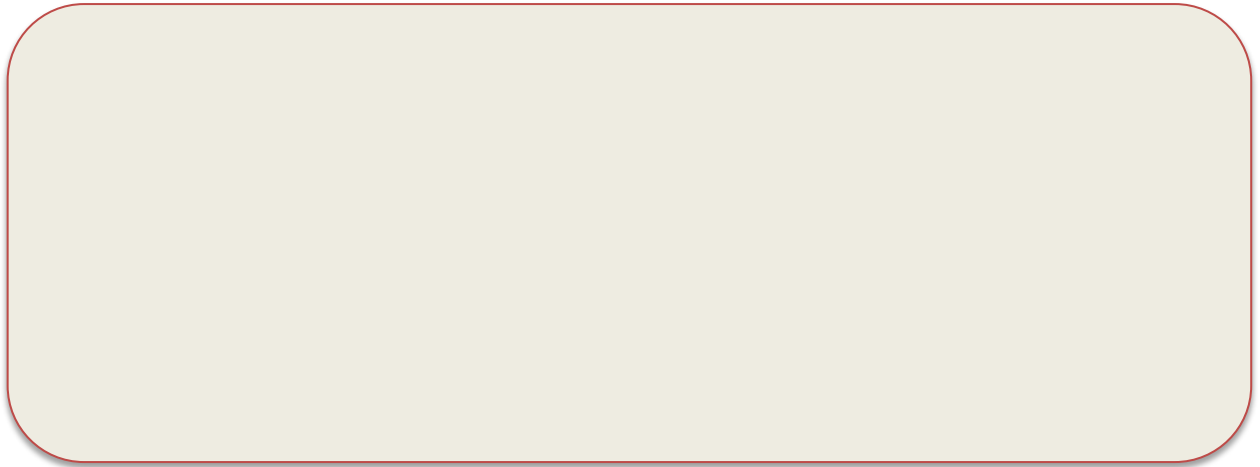

<https://cutt.ly/cCA6b1r 1>

Соціальні компетентності:

- збагачувати словник студентів, розвивати пам'ять, мислення, увагу.

Завдання 1. Прочитайте про ДОБРО І ЗЛО. Використовуючи інформацію, дайте відповіді на запитання.

1. Скажіть, яку людину можна назвати доброю, а яку - злою?
2. Чи можна прожити без доброти? Чому?

Завдання 2. Знайдіть та запишіть синонімічні пари. Працюйте зі словником. Зверніть увагу на керування. Складіть словосполучення.

1	Повідати кому? <i>онукові</i> що? <i>інформацію</i>	1	замислитися;
2	Задуматися над чим?	2	поважати
3	Перемагати кого? що?	3	розповісти
4	Шанувати кого?	4	здолати (побороти)
5	Годувати кого?	5	давати їжу

ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ

1	2	3	4	5
3	1	4	2	5

Завдання 3. Утворіть видові пари НДВ, ДВ дієслів. Поясніть спосіб творення. Складіть із ними словосполучення.

Зразок: читати (що робити? - НДВ) – прочитати

(що зробити? – ДВ) → <https://cutt.ly/BCA4NWz 1> прочитати книгу.

1	Посміхатися	
2	Задуматися	
3	Спитати	
4	Відповісти	
5	Представляти	
6	Перемагати	
7	Годувати	

Завдання 4. Утворіть від поданих слів нові слова зі зменшено-пестливим значенням. Використовуйте суфікси -ик-, -ок-, -еньк-. Скажіть, які це частини мови.

Зразок: вовк – вовчик (іменник).

онук –

дід –

старий –

білий –

Завдання 5. Заповніть таблицю, використовуючи слова.

Прислівники (як?)	Прикметники (який? -а? -е?)	Іменники (хто? що?)	Дієслово (що робити? що зробити?)

Слова: істина, життєвий, боротьба, вовк, зло, лють, добрий, добро, надія, задуматися, помітно, перемагати, злий, посміхатися, запам'ятати, годувати, спитати, душевно.

<https://cutt.ly/vCA4PU2 1>

Завдання 6. Назвіть іменники чоловічого роду. Що вказує на чоловічий рід?

Дідусь, дід, боротьба, бій, зло, брехня, жаль, егоїзм, добро, мир, вірність, вовк.

Завдання 7. Утворіть від іменників прикметники і прислівники.

Зразок: сонце (що? - іменник) – сонячний (який? -прикметник) – сонячно (як? -прислівник).

Іменники хто? що?	Прикметники який? яка? яке?	Прислівники як?
заздрість		
лють		
дружба		
турбота		
вірність		
брехня		
жадібність		
правда		
егоїзм		

Завдання 8. Назвіть прикметники із завдання 7, які дають негативну характеристику людині

<https://cutt.ly/wCAxqE3>

Завдання 9. Прочитайте частину притчі «Два вовки». Знайдіть у тексті притчі антоніми, запишіть їх і складіть із ними словосполучення.

Колись давно старий дід розповів своєму онуку життєву істину.

– Розумієш, у кожній людині йде боротьба.

Ця боротьба дуже схожа на бій двох вовків.

Один вовк – чорний. Це - різне зло: заздрість, лютість, ревності, жаль, егоїзм, жадібність, брехню...

Інший вовк – білий. <https://cutt.ly/yCAxSsn 1>

Це - добро:

мир, дружба, любов, надія, турбота, доброта, вірність, правда.

Онук, зворушений до глибини душі словами діда, надовго задумався.

А потім спитав:

– Діду! А який вовк у кінці перемагає? Злий чи добрий?

Завдання 10. Як Ви думаєте, що міг відповісти дід на запитання онука? Чому? Використовуйте конструкції вираження власної думки:

Я думаю, що

Я вважаю, що...

На мою думку,

Мені здається, що

Завдання 11. Прочитайте закінчення притчі. Ви теж так думали?

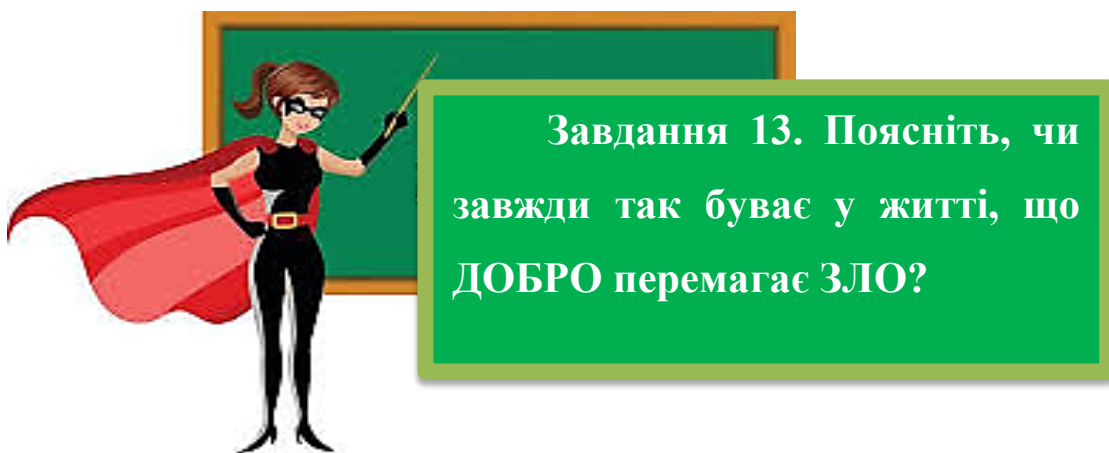
Старий ледь помітно посміхнувся і відповів:

– Запам’ятай: завжди перемагає той вовк, якого ти годуєш.

<https://cutt.ly/yCAx1mN> 1

Завдання 12. Поясніть, як Ви зрозуміли слова дідуся: «Запам’ятай: завжди перемагає той вовк, якого ти годуєш?»

<https://cutt.ly/NCAcdcR> 1

Завдання 14. Напишіть відповідь, використовуючи слова з довідки. Назвіть слово, що об’єднує цю інформацію.

Наприклад: Корисний вчинок - ДОБРОЧИННИСТЬ.

1. Лагідний, ласкавий до людей _____
2. Чуйне, привітне, дружнє ставлення до людей _____
3. Людина, яка має добре серце _____
4. Добре, співчутливе ставлення до когось _____
5. Зичити людям добро _____
6. Вміння поставити себе на місце іншого, зрозуміти когось _____
7. Хто живе чесно, той _____

Довідка: добродушний, доброта, добросердечний, милосердя, доброзичливий, співчуття, доброчесний.

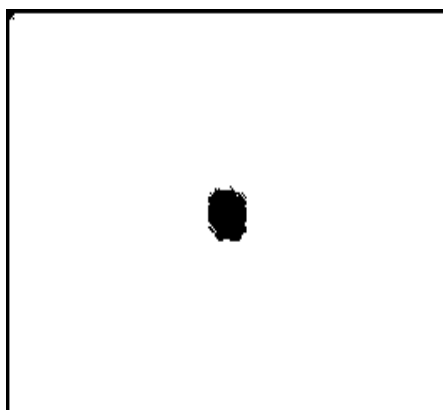
Завдання 15. Прочитайте фрази і дайте відповідь на питання: що це - Добро чи Зло? Замініть виділені займенники правильною відповіддю.

<p>https://cutt.ly/RCAWcKQ 1</p> <p>(добро) перемагає зло.</p>	<p>Наприк лад: ВОНО</p>	<p>Будеш робити ЙОГО (.....) – не будеш щасливим будеш.</p>
<p>Твори ЙОГО (.....), і воно обов'язково до тебе повернеться</p>	<p>ВОНО (.....) починається з тебе.</p>	<p>https://cutt.ly/dCAbCDT 1</p>
<p>ВОНИ (.....і.....) у тебе є в душі, але вибрати його тобі.</p>	<p>Брехня не веде до НЬОГО (.....)</p>	

Завдання 16. Прочитайте притчу. Дайте відповіді на запитання.

АРКУШ ПАПЕРУ

Одного разу Мудрець зібрав своїх учнів і показав їм звичайний аркуш паперу, де намалював маленьку чорну крапку. Він запитав їх:

– Що ви бачите?

Всі хором відповіли, що чорну крапку. Відповідь була неправильною. Мудрець сказав:

– А хіба ви не бачите цей білий аркуш паперу – він такий величезний, більший, ніж ця чорна крапка.

Ось так і в житті – ми бачимо у людях, насамперед, щось погане, хоча хорошого набагато більше. І лише мало людей бачать відразу «білий аркуш паперу».

<https://naurok.com.ua/pritchi-pro-dobro-materiali-dlya-urokiv-scho-nadihnuti-uchniv-19110.html>

1. А що Ви побачили спочатку аркуш чи крапку ?

2. Про що розповідає ця притча?

3. Ви згодні зі словами

Мудреця, що люди бачать спочатку «погане, хоча хорошого набагато більше». Чому?

Завдання 17. Прочитайте притчу.

<https://cutt.ly/ACAmymb 1>

Сформулюйте висновок за змістом.

НІЧОГО СПІЛЬНОГО!

Був у Гніва син. Звали його – Зло. Йому було з ним важко. І вирішив він його одружити на Втісі.

– Можливо, трохи син пом’якшає, і йому на старості легше з ним буде!

– подумав Гнів. Викрав він Утіху і одружив на ній своє Зло.

Тільки недовгим був той шлюб. Але залишилося від нього дитя – Зловтіха.

Та й правда, не може бути нічого спільного у добра зі злом. А якщо раптом і трапиться, то добра від цього не чекай!

<https://cutt.ly/YCAEIlv 1>

<http://cerkvasm.kiev.ua/malenki-pritchi-pro-dobro-i-zlo/>

Завдання 18. Дайте відповіді на запитання.

1. Чи засуджуєте Ви дії Гніва?
2. Що може бути щось спільне між добром і злом?

<https://cutt.ly/4CARFap> 1

Завдання 19. Якщо б до Вас прийшов Чарівник, що б ви попросили у нього: *гарну зовнішність, красивий одяг, машину, подарунки, чуйне серце чи ще щось? Чому?*

Завдання 20. Проведіть гру «Що ти бачиш навколо себе» на прикладі притчі «Сім предметів чорного кольору».

1. Студенти, озерніться на всі боки і ви побачите сім предметів чорного кольору. Це може бути що завгодно, будь-яка деталь, де є чорний колір.
2. Хто побачив предметів чорного кольору більше, ніж сім?

3. Заплющіть очі і згадайте предмети інших кольорів. Назвіть їх.
4. Ви звертали увагу, що предметів чорного кольору менше, ніж предметів інших кольорів?

Прочитайте мораль, чи згодні ви нею? Аргументуйте відповідь.

Мораль: У нашому житті ми швидко помічаємо погане, але це не означає, що навколо мало хорошого й гарного. І цього гарного більше, ніж поганого; доброти більше, ніж зла; правди більше, ніж брехні.

<https://pritcha.com.ua/sim-predmetiv-chornoho-koloru/>

<https://cutt.ly/iCATvJR 1>

уБдьом ещїдр сецрме в мї'я одбра, юлядонсті і
спрвеалдивстію.

Завдання 22. Дайте пораду одногрупнику, який скаржиться, що над ним насміхаються товариші. Використайте конструкції поради:

<https://cutt.ly/6CAYu2x 1>

Завдання 21. Розшифруйте і запишіть фразу, поставивши правильно літери у словах.

**ВЧИМОСЯ
ПИСАТИ
ВІРШІ**

Завдання 23. Скажіть, як добро і зло впливають на життя людей? Чому одні вчинки можна оцінити як добрі, а інші — як злі?

Завдання 24. Доберіть із довідки синоніми до слів «добро», «зло».

Добро –

<https://cutt.ly/0CAKC41> 1

Зло –

Довідка: жорстокість, вірність, ввічливість, щирість, грубість, працьовитість, заздрість, терпіння, турбота, злість, ненависть, чуйність, брехня, співчуття, щедрість, егоїзм, скупість.

Завдання 25. На основі прикладу, складіть вірш–сенкан про добро.

ЗГАДАЙТЕ!!!

С Е Н К А Н

1 – тема (один іменник)

2 – опис теми (два прикметники)

3 - дії, пов'язані з темою (три дієслова)

4 – речення (фраза із чотирьох слів)

5 – синонім, висновок до теми (одне слово)

Приклад:

- 1. Країна*
- 2. Рідна, незалежна*
- 3. Роквітаєш, зростаєш,
милуєш*
- 4. Ти моя рідна земля.*
- 5. Батьківщина.*

Завдання 26. Допишіть фрази.

На занятті я:

1

- дізнався...

- відчув найбільші труднощі ...

- не вмів/знав(ла), а тепер умію/знаю (ла).....

Мій успіх - це...

На наступному занятті я хочу...

<https://cutt.ly/uCSdd9a>

ТЕМА 7.

ПЕРШИЙ КРОК ДО ДОБРОТИ – ЦЕ ВВІЧЛИВІСТЬ

*Ніщо не цінується так дорого,
як ввічливість.
Сервантес*

<https://cutt.ly/RCSf4Dx 1>

Завдання 1. Прочитайте про ввічливість і доброту. Чи вмієте ви бути добрими і ввічливими та бачити добро у людях?

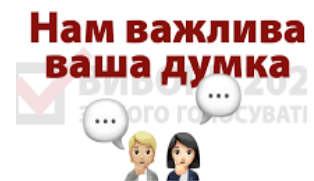
<https://cutt.ly/ACSGlky 1>

<https://cutt.ly/LCSgbpk 1>

**Завдання 2. Робота парами. Запитання -
відповідь.**

ТЕСТ НА ВВІЧЛИВІСТЬ

1. Чи знаєте Ви п'ять ввічливих слів? Назвіть.
2. Чи вживаєте Ви їх щодня?
3. Вам часто за щось дякують?
4. Чи вживаєте Ви слова ввічливості при спілкуванні з батьками, викладачами, друзями? Назвіть ці слова.
5. Чи можна добрим словом покращити настрій людини, вилікувати?
6. Вам говорили, що Ви - ввічлива людина?

<https://cutt.ly/vCShxyf 1>

7. Назвіть ввічливі слова, обов'язкові для Вашої професії.

Завдання 3. Прочитайте вірш. Підкресліть ввічливі слова.

АБЕТКА ВВІЧЛИВОСТІ

До смаку усім сніданок з привітанням «Добрий ранок!»

Щиро скажеш ти: «Привіт!» — усміхнеться цілий світ.

Слово «дякую», мій друже, свідчить, що ти чемний дуже.

«Вибачте» — магічне слово, — скрасить ввічливу розмову.

Якщо дружиш ти з «будь ласка», то життя, неначе казка.

Щоб призначити побачення, кажем друзям: «До побачення!»

Ну, а щоб зустрітись завтра, ми прощаємось: «До завтра!»

«На добраніч!» у розмові сни дарує кольорові.

Всім за ці слова сердечні будуть люди щиро вдячні.

<https://pres.in.ua/pravila-vvichlivogo-shkolyara-abetka-vvichlivosti-do-smaku-usi.html>

<https://cutt.ly/rCSJEJA1>

Завдання 4. Допишіть ввічливі слова, які Ви знаєте.

Слова Ввічливості

<https://cutt.ly/qCFyS5g> 1

Завдання 5. Запиши слова ввічливості, які ти використаєш у кожній ситуації.

1. Зустрівся вранці із сусідом – *Доброго ранку!*
2. Даєш місце бабусі в автобусі -
3. Зустрівся з другом -
4. Просиш у товариша олівець -
5. Приймаєш подарунок на день народження -
6. Випадково штовхнув одногрупника -
7. Збираєшся лягати спати -
8. Прощаєшся з друзями -

<https://cutt.ly/rCSJEJA> 2

Завдання 6. Поясніть фразу: «Стався до людей так, як би ти хотів, щоб ставились до тебе».

<https://cutt.ly/rCSjEJA 3>

В	Ь	Ч		Ь	И	І
І	Т	Е		Ц	Т	С
Ч	С	С	Ь	А	І	Т
Л	І	Н	Т	Р	С	Ь
И	В	І	С	П	Т	Ь

Завдання 7. Виконай кросворд. Знайди у клітинках назви кращих людських рис: доброта,

ввічливість, щедрість, працьовитість, чесність.

Завдання 8. Перед вами - вертикальне ключове слово. До кожної букви цього слова підібрані слова. Охарактеризуйте себе, використовуючи слова.

Д - добросовісний, доброзичливий

О – об’єктивний, оптимістичний

<https://cutt.ly/4CSzppT 1> **Б** - благородний, благодійний

Р – романтичний, різносторонній

О – освічений,

Т- талановитий, тактовний

А – активний

<https://cutt.ly/4CSzppT 2>

Завдання 9. Розгляньте ситуації. Як бути у цих випадках?

1. Ви бачите, як інші студенти ображають одногрупника.
2. Мама прийшла втомлена з роботи.
3. Твій одногрупник забув удома книжку або ручку.
4. Ваші одногрупники порушують дисципліну на занятті, Ваші дії.
5. Ваші поради викладачу, у якого студенти не виконують домашні завдання, постійно запізнюються на заняття.

<https://cutt.ly/fCSkZxa 1>

<https://cutt.ly/rCSjEJA 4>

Завдання 10. Розкажіть, які вчинки одногрупників, друзів заслуговують поваги і ви відчуваєте гордість? Чи є вчинки, за які вам соромно?

Завдання 11. Складіть речення за малюнками, використовуючи слова ввічливості.

<https://cutt.ly/eCSlipl 1>

Завдання 12. Поділіться своїми історіями.

1. Скажіть, коли ваш добрий вчинок був важливим для інших?
2. Пригадайте, чи були у вашому житті ситуації, коли ви зробив/зробила поганий вчинок?

3. Що слід робити, якщо <https://cutt.ly/rCSjEJA 5> поганий вчинок уже скоєний?

4. Чому добрі вчинки важливі?

5. Що ви відчуваєте, пригадуючи свої історії про погані та добрі вчинки?

(виділіть смайлик)

Радість

Веселість

Подив

Сум

Жалість

Завдання 13. Прочитайте притчу. Підкресліть опорні слова.

ПРО ДОБРОТУ І ВВІЧЛИВІСТЬ

Одного разу до Вчителя прийшов юнак і попросив дозволу займатися у нього.

- Навіщо тобі це? - запитав Майстер.

- Хочу стати сильним і непереможним.

- Тоді стань ним! Будь ласкавий з усіма, ввічливий і уважний. Доброта і ввічливість принесуть тобі повагу інших. Твій дух стане чистим, добрим й сильним.

Юнак пішов, але через кілька років повернувся до Вчителя.

- Що тобі потрібно? - Запитав старий майстер.

- Я прийшов поцікавитися Вашим здоров'ям і дізнатися, чи не потрібна Вам допомога? І тоді Учитель взяв його в учні.

<http://um.co.ua/14/14-6/14-69988.html>

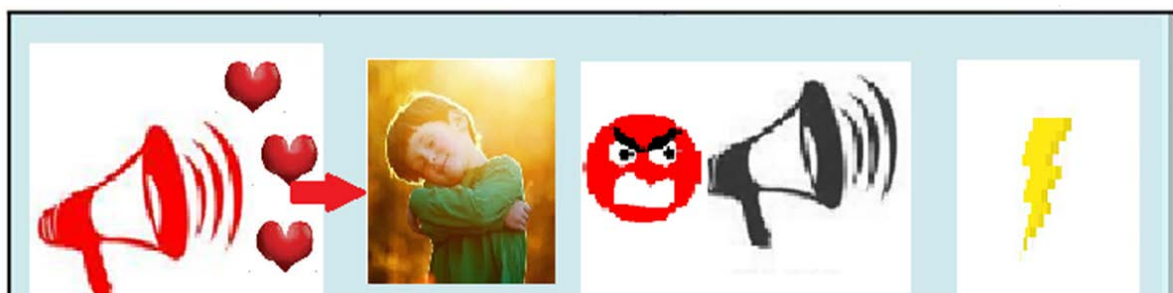
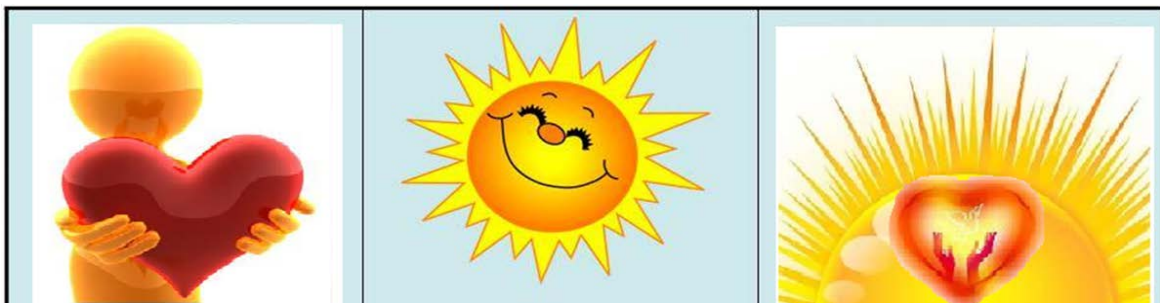
Завдання 14. Дайте відповіді на запитання.

1. Що попросив юнак у Майстра?

2. Яку пораду Вчитель дав юнакові?
3. Чи зрозуміли ви текст притчі?
4. Який головний урок засвоїв юнак?
5. Яка мораль цієї притчі?

<https://cutt.ly/4CSzppT3>

Завдання 15. Доберіть до малюнків відповідне прислів'я за прикладом:

Довідка:

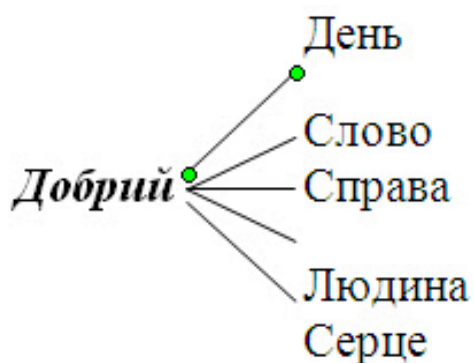
Добре слово краще за цукор і мед.

Добре слово може зігріти, а зле – вбити.

Добро гріє, як сонце.

<https://vseosvita.ua/library/prisliva-pro-dobro-v-mnemosmuzkah-199402.html>

Завдання 16. Напишіть мінітвір, використовуючи зазначені слова.

дізналися

запам'ятали

Завдання 17. Допишіть фрази.

Сьогодні на занятті ми:

виконували.....

ознайомилися.....

ТЕМА 8. ЛЮДИНА СЕРЕД ЛЮДЕЙ

*Людські чесноти –
дзеркало душі
Народна
мудрість*

<https://cutt.ly/aCSvmaO1>

ЧЕСНОТИ – *позитивні* риси характеру людини: доброта, стриманість, щедрість, старанність, терплячість, лагідність.

Негативні риси - погані звички, злість, гордість, жадібність, заздрість, байдужість

Завдання 1. Ознайомтесь із видами людських чеснот.

ПРИРОДНІ - даються людині від народження, їх треба берегти та примножувати. Це - розум, пам'ять, почуття, талант, чесність тощо.

НАДБАНИ - результат отриманої освіти та виховання.

Інтелектуальні чесноти: розум, мудрість, знання.

Емоційні - витримка, повага, піклування про інших, вдячність.

Вольові чесноти: вірність, мужність, стійкість, терпіння, цілеспрямованість, доброчесність, стриманість.

**ВИДИ
ЧЕСНОТ**

ХАРИЗМАТИЧНІ - перевищують можливості звичайної людської природи.

Харизматичні чесноти розуму: мудрість та знання.

Харизматичні чесноти почуття: чистота серця, радість, мир, справжня любов до людей.

Завдання 2. Прочитайте частину притчі. Яку б дорогу обрали Ви?

Аргументуйте відповідь.

<https://cutt.ly/gCSv7a3> 1

Якщо ліворуч підеш – своє щастя знайдеш. Важко тобі буде. Багатим станеш, друга втратиш, себе зламаєш, назад не повернешся.

Праворуч – славу знайдеш, відомим і успішним станеш, серце твоє охолоне, душа зачерствіє.

Прямо підеш – зустрінеш багато перешкод, настраждаєшся, буде важко, але себе знайдеш і досягнеш своєї мети.

Завдання 3. Виконайте філворл «Людські чесноти». Знайдіть слова, які подані у запитаннях, запишіть відповідь, наприклад, 1-10.

<https://cutt.ly/CCSb4EO> 1

ЗАПИТАННЯ-ВІДПОВІДЬ:

1. Антонім до слова «лінощі» (Працелюбність)

2. Людина доброзичлива, уважна і ввічлива до інших (Людяність)
3. Повага та шанобливе ставлення до людини (Любов)
4. Синонім до слова «порядність» (Щирість)
5. Антонім до слова «ворожість» (Дружелюбність)
6. Сподівання на щось краще (Віра)
7. Антонім до слова «брехливість» (Чесність)
8. Риса характеру людини, яка має здатність терпіти (Терпіння)
9. Синонім до слова «чуйність» (Доброта)
10. Співчутливе ставлення до людей (Милосердя)

1	К	Е	Н	О	І	Щ	И	Р	І	С	Т	Ь	Я
2	Д	Р	У	Ж	Е	Л	Ю	Б	Н	І	С	Т	Ь
3	А	Р	Л	К	Ф	В	І	Р	А	Ч	С	М	Я
4	Н	І	Л	Ю	Б	О	В	Н	Г	Р	О	Е	П
5	К	А	Ш	Г	Ч	Е	С	Н	І	С	Т	Ь	Л
6	Л	Ю	Д	Я	Н	І	С	Т	Ь	Ж	Л	Д	Є
7	Т	А	К	Т	Е	Р	П	И	М	І	С	Т	Ь
8	У	П	О	Б	Д	О	Б	Р	О	Т	А	Н	Т
9	С	М	И	Л	О	С	Е	Р	Д	Я	М	Ь	Я
10	П	Р	А	Ц	Е	Л	Ю	Б	Н	І	С	Т	Ь

Відповіді

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10									

Завдання 4. Прочитайте інформацію про людські чесноти. Яку з них вважаєте найбільш важливою, чому?

Моральні чесноти відіграють важливу роль у житті кожної людини, це - **розсудливість, справедливість, мужність, поміркованість.**

Розсудливість робить наш розум здатним пізнавати <https://cutt.ly/iCSbxjb> 1 лише добро. Завдяки цій чесноті ми долаємо сумніви стосовно добра (як потрібно вчинити?), чи зла (як його уникнути?).

Справедливість учить поважати права кожної людини та приймати правильні і справедливі рішення у конкретній ситуації.

Мужність допомагає долати труднощі, робить людину здатною перемогти страх, захищати тих, хто потребує допомоги.

Поміркованість (обережний у прийнятті рішень) є моральною чеснотою, яка стримує потяг до задоволень.

<https://vseosvita.ua/library/konspekt-uroku-a-u-sviti-u-3-klasi-za-temou-ludski-cesnoti-102184.html>

Завдання 5. Перед вами вертикальне ключове слово. До кожної букви цього слова підібрано слова. Охарактеризуйте свого однокласника, використовуючи слова - компліменти.

Ч – чемний, чуйний, чесний.

Е – енергійний, емоційний.

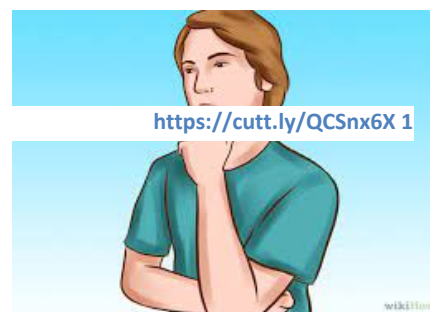
С – старанний, співчутливий, скромний.

Н – наполегливий, натхненний.

О – охайний, організований, обачний

Т – турботливий, толерантний, трудолюбивий.

И (І) – інтелігентний, ініціативний,
інтелектуальний

Завдання 6. Вправа – дослід «Чудодійне зникнення». Прочитайте текст, дайте відповіді на запитання.

Перед вами - склянка чистої води. Уявіть, що це Ваша совість - чиста, світла, без огріхів. Але з Вами стався прикрий випадок, і Ви збрехали (долийте у воду зелену фарбу), потім

<https://cutt.ly/DCSnDAi 1>

образили друга (додайте ще червону фарбу), і втретє - забули провідати хвору бабусю (ще додайте синю фарбу). Совість потемніла, як ця вода, Вам стало соромно, прикро за Ваші вчинки.

<https://cutt.ly/NCSn3IV 1>

Вам було важко на душі, Ви не змогли цього витерпіти і в усьому зізналися (вливайте «білизну» у склянку).

1. Чи Ви зрозуміли про що це дослідження?
2. Що сталося з водою, коли долили «білизну»?
3. Що символізує «білизна» у тексті?
4. Чого вчить цей дослід (експеримент)?

Завдання 7. Із поданих слів складіть і запишіть прислів'я – це буде висновок до завдання 6.

без Совість гризе зубів

Завдання 8. Скажіть, щоб стати спритним і сильним - тренують тіло, щоб навчитися добре вирішувати завдання, тренують розум. А чи можна

тренувати совість? Яким чином?

Завдання 9. До кожного речення (фрази) доберіть слово-антонім, яке означає рису характеру. Користуйтеся довідкою.

1. Бути байдужим до людської біди -

<https://cutt.ly/oCSmQzN 1>

2. Пливти за течією -

3. Неохоче ділитися з іншим, шкодувати за витраченим -

4. Давати пусті обіцянки, порушувати дане слово -

5. Доводити свою правоту -

Довідка: милосердя, наполегливість, щедрість, відповідальність, поступливість.

Завдання 10. Перегляньте відео «Два яблука»

<https://www.youtube.com/watch?v=CozJ5mctpas&t=8s>

Дайте відповіді на запитання.

1. Що подумала мама?

2. Чи було їй соромно за свої думки?

3. Чи потрібно було матусі робити поспішні висновки?

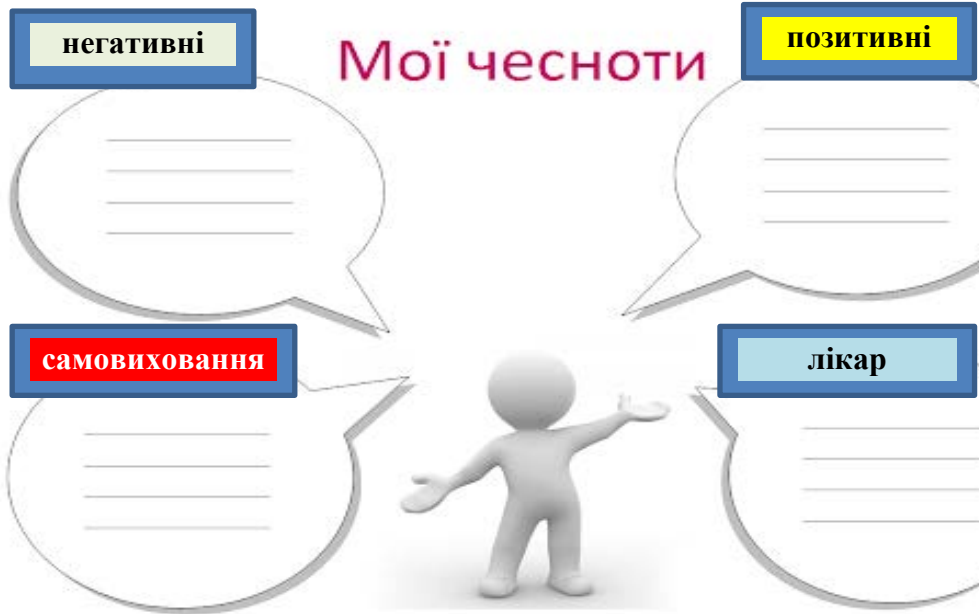
4. Як Ви думаєте, чому не треба <https://cutt.ly/dCSm3ho 1> робити поспішних висновків?

5. Чи були у Вас такі ситуації?

6. Сформулюйте головну тезу притчі.

Завдання 11. Запишіть ваші чесноти: негативні та позитивні риси характеру. Допишіть, яких рис характеру ви хотіли б позбутися, а які б придбати собі. Напишіть, які риси характеру повинні бути у лікаря, фармацевта або стоматолога?

Завдання 12. Прочитайте фразу: *«Важлива й непроста робота – плекати у собі чесноти»*. Чи є ця фраза висновком до теми заняття? Чому?

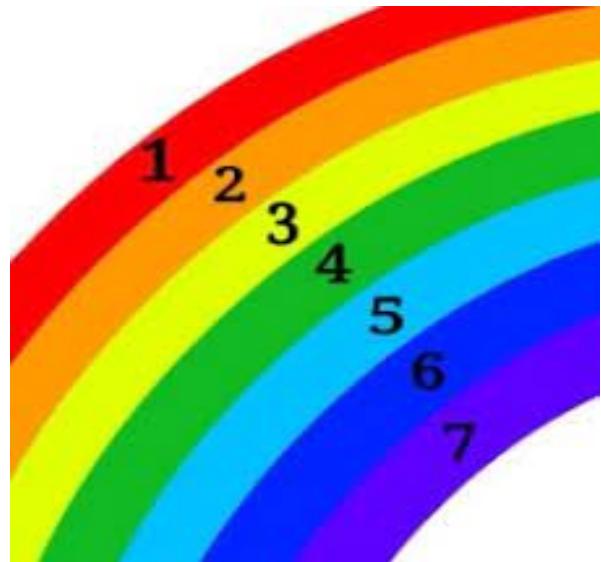
Завдання 13. Прочитайте текст «Пізнайте самого себе». Як ви гадаєте, які якості вам необхідно в собі розкрити, щоб стати мудрою людиною?

Спробуйте відчувати себе Мудрецем.

Уявіть, що ви знаходитесь на лузі, де є веселка. Зверніться до неї з проханням, стати для вас символом самопізнання. Подивіться, яке тонке сійво від неї відходить. Пошліть їй свою любов, адже за допомогою цього

образу ви спробуєте пізнати себе.

<https://cutt.ly/DCSQ2bl1>

У веселці сім кольорів. Підпишіть їх. Нехай кольори стануть для вас шляхом людини до самопізнання (1 колір), самоспостереження, самооцінка, самовдосконалення, істина, свобода і мудрість. Спочатку людина спостерігає за своїм внутрішнім світом (самоспостереження), потім робить

оцінку – що подобається в собі, а що не подобається (самооцінка), і на основі цієї оцінки народжується прагнення стати кращим (самовдосконалення).

Ви зрозуміли, що ви нічого не робите і не говорите, не подумавши; постійно розмірковуєте над важливими питаннями. Думки і слова ваші мудрі, красиві, правдиві, високі. Діліться своїми кращими якостями, хорошим настроєм.

Завдання 14. Складіть розповідь «Дорога добра» за

<https://cutt.ly/dCSWEot 1>

планом.

1. Яка Ваша дорога?
2. Якою Ви її бачите? (Вона непряма, має свої неочікувані повороти).
3. Куди веде дорога добра?
4. Чому вона зі сходинокми? <https://cutt.ly/BCSWCub 1>
5. Попереду - ціле життя, чи будете Ви робити добрі вчинки?

Завдання 15. Заповніть лист-самооцінювання Вашої роботи на занятті. Поставте собі оцінку.

 Я брав (ла) участь	0 балів не брав участі	1 бал мало брав участі	2 бали активно брав участь
в обговоренні питань на занятті			
у роботі групи			
в опрацюванні текстів			
ставив запитання і давав відповіді			
у грі, філворд			
у практичній роботі			
у розповіді «Дорога добра»			
Бонусні бали			
Усього			

Завдання 16. Дайте відповіді на запитання.

- 1. Які знання здобули Ви на занятті?**
- 2. Що нового дізналися?**
- 3. Які завдання було легко виконати, а які - важко?**
- 4. Оцініть роботу на занятті вашого
одногогрупника, коментуючи оцінку.**

<https://cutt.ly/8CSW56a> 1

ТЕМА 9.

КРАСА ЗМІНЮЄ НАСТРІЙ

*Сила наших емоцій –
це барви нашого життя
Народна мудрість*

<https://cutt.ly/7CSRWnS1>

Завдання 1. Дайте відповіді на запитання.

1. Яке значення в житті людини мають емоції і настрої?
2. Чи можемо ми контролювати настрої?
3. Чи може настрої впливати на навчання?
4. Чи можемо ми впливати на емоції?
5. Скажіть, хто сьогодні прокинувся з хорошим настроєм?
6. А хто усміхнувся зранку другові, знайомим?

<https://cutt.ly/TCSRZ6K1>

Завдання 2. Яка різниця між почуттям, настроєм і емоціями?

хочеться гуляти-

5. *вам усе набридло і нічим зайнятися? -*

Почуття — відчуття людини в різних ситуаціях

А) Користуючись малюнком, напишіть відповіді на запитання.

Що Ви відчуваєте, коли:

1. гуляєте у гарну погоду -
2. перед Вами щось дивовижне-
3. рантом надворі почалася гроза-
4. треба сидіти вдома, коли

<https://cutt.ly/cCSTfTD1>

Настрій – усі переживання і почуття, які хвилюють людину і впливають на її поведінку

Б)

<https://cutt.ly/KCSTE2N 1>

Прочитайте поради лікаря і

проведіть гру – тренінг. Скажіть, Чи дійсно, це змінює настрій?

1. Пригадай щось приємне

<https://cutt.ly/KCSTBTM 1>

2. Перед дзеркалом зроби кумедну гримасу

<https://cutt.ly/fCST539 1>

<https://cutt.ly/WCD0ju6 1>

3. Послухай музику.

<https://cutt.ly/YCD2yY0 1>

4. Намалюй карикатуру

<https://cutt.ly/ZCD2zgn 1>

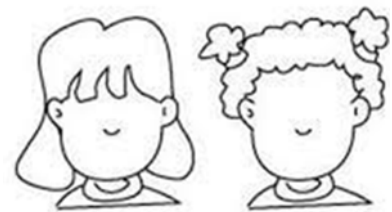
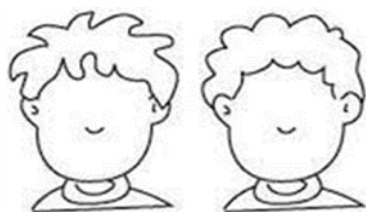
5. Займайся спортом

6. Співай, танцюй.

<https://cutt.ly/TCD9LVb 1>

<https://cutt.ly/0CD3w04 1>

7. Намалюй свій настрій

<https://cutt.ly/eCD9hNv 1>

8. Усміхніться один одному

Гарний настрій покращує здоров'я

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!!!

Емоції – це душевне переживання, почуття і хвилювання

В) Прочитайте вірш «НАШІ ЕМОЦІЇ». Підкресліть позитивні та негативні емоції.

<https://cutt.ly/VCGW0dk>

1

Радість, горе, здивування,
Смуток, спокій, хвилювання
– Це емоції, мій друже
І вони важливі дуже.
Як корисні позитивні:
Сміх і радість, спокій теж!
Злість і смуток – негативні.
За емоціями стеж!
Швидко негативний настрій
Зіпсує здоров'я, знай.
Не сумуй, жартуй, всміхайся,
Завжди добрий настрій май!

<https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-emocia-nastrij-pocutta-183327.html>

Завдання 3. Назвіть емоції, які, на Вашу думку:

- 1) сприяють зміцненню здоров'я, покращенню настрою;**
- 2) погіршують настрій і здоров'я.**

Як Ви думаєте, чи буде впливати настрій на Ваше життя?

Завдання 4. Прочитайте приказки. Чи згодні Ви з ними, чому?

1. Гарний настрій - запорука здоров'я.
2. Веселий сміх - це здоров'я.
3. Глянь на настрій і про здоров'я не питай.
4. Від гніву старієш, а від сміху молодієш.
5. Коли весело живеться - до роботи серце рветься.

Завдання 5. Розгляньте малюнки: «Два погляди на світ».
Напишіть, про що думають зображені на фото комахи і люди. Який у них настрій?

Наприклад:

<https://cutt.ly/yCD4G8E 1>

2.

<https://cutt.ly/JCD49dU>

1

3

<https://cutt.ly/pCD7AtS>

4

Завдання 6. Поясніть вираз: *«Краса існує, коли на неї звертають увагу, а, отже, важливо вміти побачити прекрасне».*

Завдання 7. Прочитайте притчу. Сформулюйте її тему. Підкресліть слова, де говориться про риси характеру людей.

ПРО КРАСУ В ОЧАХ ТОГО, ХТО ДИВИТЬСЯ

Жив на світі один старий чоловік, кожен день він піднімався на вершину пагорба і милувався містечком, де він мешкав. Одного <https://cutt.ly/mCD6jgy> 1 разу біля нього зупинився чоловік і запитав:

– Що за люди живуть у цьому місті? Я питаю, тому що шукаю, де оселитися. Старий відповів питанням:

– А які люди жили у тому місті, звідки ви прийшли?

<https://cutt.ly/6CD6Qqe> 1

– Байдужі, роздратовані, недовірливі, похмурі, жадібні, злі, сумні, – сказав подорожуючий.

Старий відповів:

– Краще Вам пройти далі. Люди тут такі ж, як і там, звідки Ви прийшли.

І мандрівник пішов.

<https://cutt.ly/6CD6Qqe 2>

Наступного дня до старого чоловіка підійшов інший подорожуючий і запитав те ж саме. І знову старий повторив своє запитання.

– Люди всі були такими веселими і щасливими, радісними і задоволеними, упевненими і сердечними, дружніми і люблячими, – відповів мандрівник.

Почувши таке, старий чоловік зрадів відповіді:

– Ласкаво просимо до нашого міста. Упевнений, Ви знайдете тут таких самих людей, як і в тому місті, звідки Ви прийшли.

<https://spzh.news/ua/istorija-i-kulytrua/64809-pritcha-o-krasote-v-glazah-smotryashhego>

<https://cutt.ly/SCD6Nvx 1>

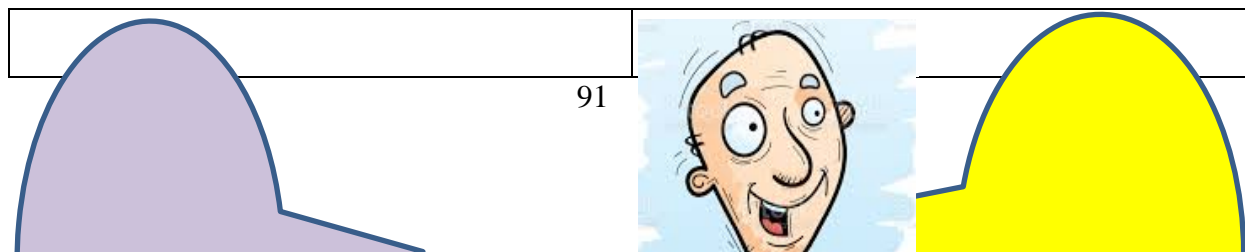

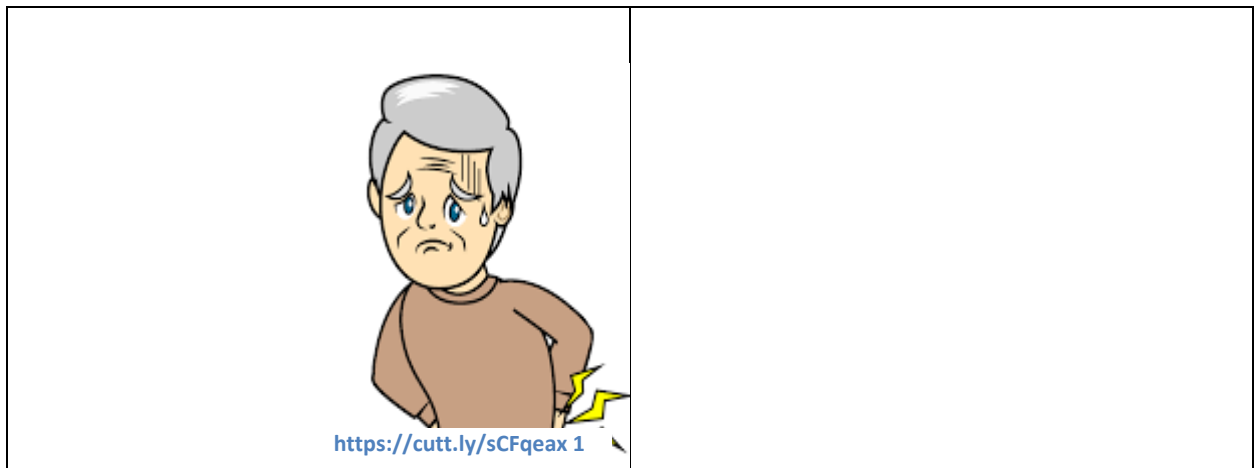
Завдання 8. Дайте відповіді на запитання.

1. Чи хотіли б Ви мати друзів, у яких тільки негативні емоції? Чому?
2. Чи зустрічали Ви людей, які завжди мають позитивний настрій?
3. Чому вчить нас ця притча?

Завдання 9. Користуючись текстом, напишіть про емоції людей, які живуть у місті, де мешкали герої притчі.

Завдання 10. Сформулюйте головну тезу притчі. Аргументуйте.

Завдання 11. А) Прочитайте в таблиці про позитивні й негативні думки. Які з наведених думок є позитивними, а які — негативними? Аргументуйте відповідь.

1.Я ніколи не зрозумію цю анатомію.	4.У над		ли не буде та.	7.Я не сумніваюся, що виконаю тест.
2.Мені важко буде виконати ці завдання, але я впораюся?	5. Е кра		разу буде	8.Це складно, але так цікаво!
3.Ми допоможемо, і тобі це вдасться.	6.М щас		коли не	9. Це неможливо виконати!

Б) Виберіть негативні думки (завдання 11 А) і перетворіть їх на позитивні. Наприклад.

Я забула флешку з презентацією. Тепер усі подумають, що я її не зробила. Яка ж я неуважна!

Я забула флешку з презентацією. Попрошу викладача, щоб дозволила завтра показати її. Я ж старалася і буду тепер уважнішою!

Дуже добре написав тест. Це все - тренування.

Знову виконав тест погано. Не буду більше

Завдання 12.
Перегляньте відео
«Притча про цвяхи»

<https://www.youtube.com/watch?v=FgOPhHKPTOg>

Дайте відповіді на запитання.

1. Що запропонував тато синові?
2. Яка була причина?
3. Що зрозумів хлопець?

Нам важлива Ваша думка!

4. Що порадив тато після того, як син почав контролювати емоції?
<https://cutt.ly/hCFt4DR 1>
5. На що тато звернув увагу сина?
6. Що залишає справжні шрами на душі?
7. Чи забивали Ви в душі друзів, знайомих цвяхи ворожнечі, непорозуміння і жорстокості?
8. Яка мораль цієї притчі?

<https://cutt.ly/kCFysfb 1>

Завдання 13. Обговоріть питання.

1. Скажіть, Ви емоційно врівноважена людина?
2. Чи стримуєте Ви прояв своїх негативних емоцій у спілкуванні?
3. Чи завдають словесні рани такого ж болю, як і фізичні?
4. Що або хто може покращити Вам настрій?
5. Чи вважаєте Ви, що потрібно розвивати емоції лікаря, формувати емоційну компетентність, уміти контролювати свій настрій і почуття?
6. Чи легко навчитися керувати власними емоціями, настроєм і почуттями?
7. Підкресліть:
 - 1) червоним кольором емоції та почуття, які допомагають лікарю у професійній діяльності,
 - 2) чорним кольором емоції та почуття, які заважають. Аргументуйте відповідь.

радість	роздратованість	байдужість
образа		щастя
сором'язливість	спокій	гнів
втома		сумнівність
схвильованість		задоволеність
розгубленість		злість
сміх		веселість
закоханість		сумлінність
гордість		
жалість	наполегливість	агресивність
страх	упевненість	смуток

<https://cutt.ly/PCD3Pt2>

8. Чи згодні Ви з фразою «Від Вас залежить, будуть Ваші думки позитивними чи негативним»?

9. Як Ви думаєте, чи повинен пацієнт контролювати свої емоції?

10. Назвіть професії, які потребують серйозного контролю емоцій.

Поясніть, чому?

11. Чи згодні Ви з фразою «У побутових і соціальних ситуаціях важливо контролювати свої емоції»? Аргументуйте відповідь.

<https://cutt.ly/PCD3Pt23>

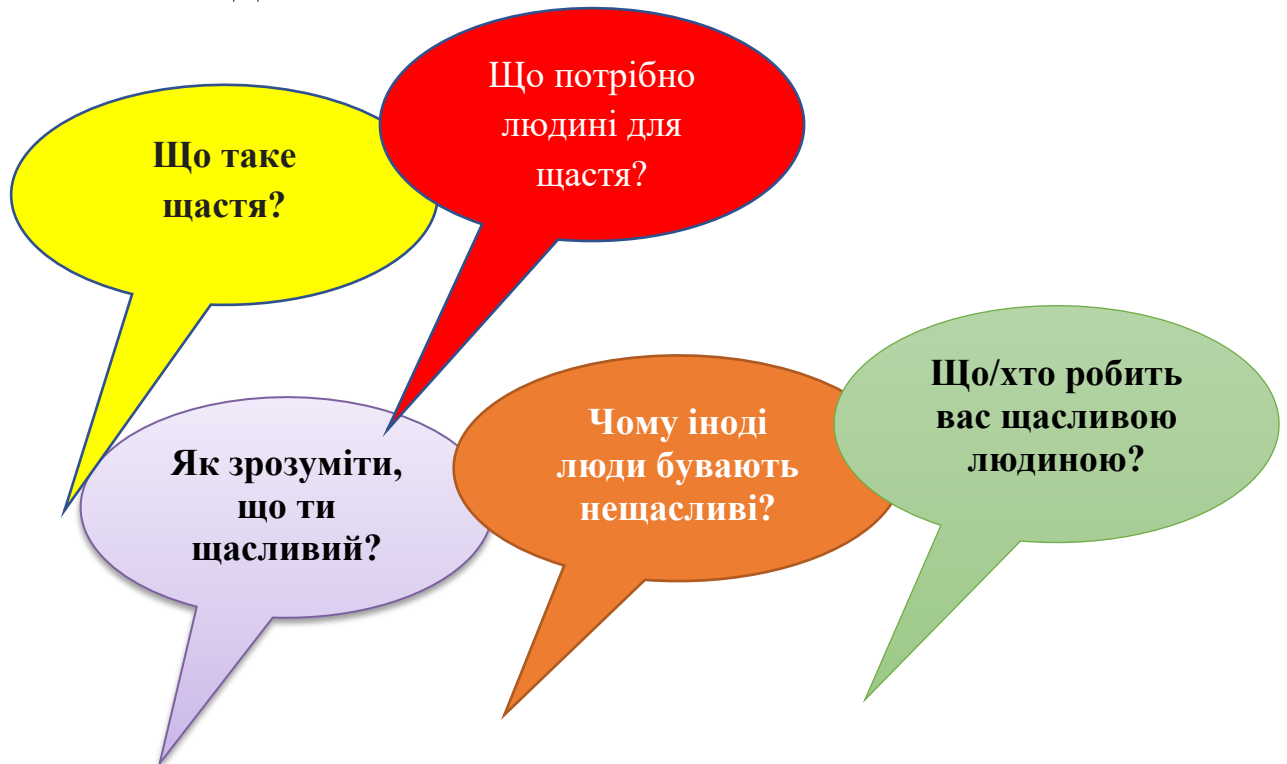
<https://cutt.ly/RCFasKz> 1

ТЕМА 10. ЩАСТЯ – ЦЕ ЖИТТЯ

Ти людина і ти маєш бути щасливим коли ти живеш...

Народна мудрість

Завдання 1. Дайте відповіді на запитання.

Завдання 2. Прочитайте

інформацію про «ключі» від щастя для щасливих людей. Чи існують ключі від щастя?

1. Щасливі люди не турбуються про те, що думають про них інші.

<https://cutt.ly/rCFdudR> 2. Вони завжди у всьому бачать плюси і знаходять щось гарне, хороше і позитивне.

3. Такі люди завжди дружні й привітні.

4. Вони посміхаються і щиро сміються, вони дружелюбні.

5. Щасливі люди живуть цієї миті і беруть усе добре, хороше, що може дати конкретна мить життя.

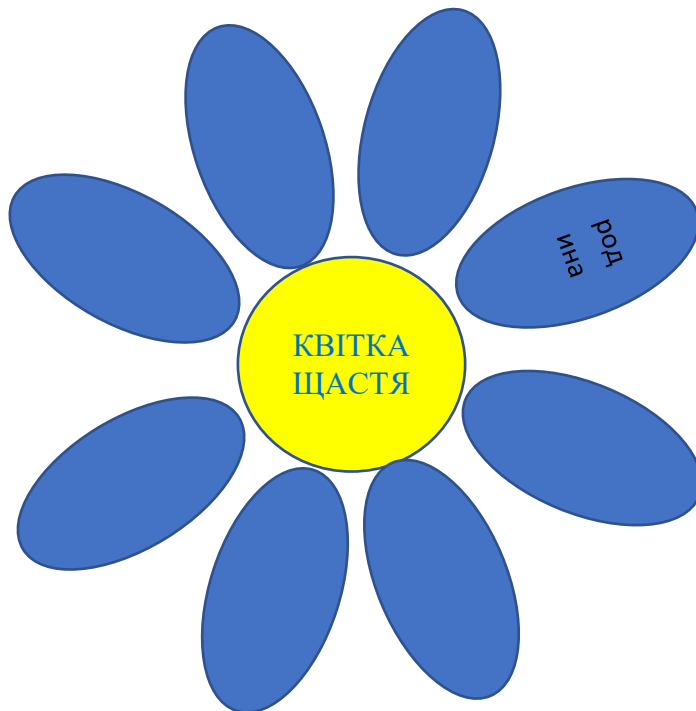
6. Такі люди відштовхують неприємність.

7. Вони творчі й не відчувають страху, завжди вигадують щось таке, що підкаже шлях подолати труднощі.

<https://gdz4you.com/prezentaciyi/inshi/shastya-9168/>

Завдання 3. Коротко дайте характеристику щасливої людини, використовуючи інформацію із завдання 2.

Завдання 4. Напишіть слова з якими асоціюється ЩАСТЯ.

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання до завдання 4.

1. Чому саме вони символізують для вас щастя?
2. Чи багато людині потрібно для щастя?
3. Що найголовніше потрібно для щастя?

Завдання 6. Прочитайте притчу в ролях. Яка ідея притчі?

ПОДІЛИТИСЯ ЩАСТЯМ

-Що це у тебе в руці?

- Щастя.

- Чому таке маленьке?

- Воно тільки моє. Таке світле та красиве.

- Так. І чудове!

- Хочеш шматочок?

- Напевно...

- Давай долоньку. Я поділюся.

- Ой! воно таке... тепле...

- Подобається?

- Дуже, дякую! Знаєш, мені набагато краще, коли щастя в руці...

- Так завжди буває.

- А якщо я з кимось поділюся?

- У тебе додасться твого.

- Чому?

- Сам не знаю. Тільки потім воно стане ще теплішим.

- А руки від нього обпекти можна?

- Руки обпікають від заздрості, а від щастя - ні.

- Я знаю з ким поділитися цим дивом.

- Я дуже радий цьому.

- Саме так, побачимося ще. Адже так багатьом його не вистачає...

<http://51.sadok.zt.ua/psychologichni-prytchi/>

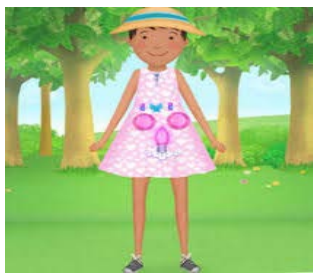
<https://cutt.ly/YCFdWWK1>

<https://cutt.ly/9CFdK0F1>

Завдання 7. Як ви розумієте вислів «Щасливою є та людина, яка приносить щастя іншим»?

cutt.ly/RCFaskz 2

Завдання 8. Поясніть сутність поняття «щастя» та «щаслива людина» у різних життєвих ситуаціях.

I. Світлана висвітлює пост у Instagram, в якому розповідала про подорож до Японії, описувала усю неймовірну красу, яку побачила, та в кінці зазначила, яка вона неймовірно щаслива.

<https://cutt.ly/8CFfNPs 1>

Запитання:

1. Якби Світлана не поїхала до Японії, а залишилась вдома, чи була б вона також неймовірно щаслива?

2. Чи можна сказати, що Світлана «щаслива людина»?

II. Олена Миколаївна незважаючи на поважний вік, слабе здоров'я, вважає себе щасливою, бо у неї є друзі й велика родина. А 23-річна Юлія не відчуває себе щасливою людиною, хоча має стабільну роботу, високу зарплату.

<https://cutt.ly/uCFgwP2 1>

Запитання:

1. Що на Вашу думку, робить щасливою Олену Миколаївну?

2. Чому молода, перспективна дівчина відчуває себе не щасливою людиною, маючи все, що потрібно для щастя?

III. Моя сусідка має двох дітей і люблячого її чоловіка, але вони живуть бідно. Коли я її запитала: «Чи щасливі Ви?», вона не

задумуючись відповіла так і сказала, що щасливою її робить повноцінна та здорова сім'я.

Запитання:

<https://cutt.ly/qCFgjnn 1>

1. Як ви вважаєте, чому сусідка сказала, що вона щаслива?
2. Чи була б ця сім'я такою ж щасливою, маючи багато грошей?

IV. Нещодавно зустріла однокласницю, яка навчається в університеті. Під час нашої розмови, вона постійно жалілася, що їй не щастить у навчанні. І вона від цього відчуває своє життя нікчемним та нещасливим.

Запитання:

1. Як ви вважаєте, чи справді гарно навчатись – це щастя?
2. Чи багато людей ви знаєте, які стали щасливими від того, що закінчили навчання із червоним дипломом?

<https://cutt.ly/GCFgTtb 1>

Завдання 9. Пройдіть тест "Чи умієте ви бути щасливим (тест на оптимізм)?" На кожне питання виберіть один з трьох відповідей. Кожна відповідь: а - 0 балів; б - 1 бал; в - 2 бали.

1. Коли часом замислюєтеся над своїм життям, приходите до висновку, що:

- а) все було швидше погано, ніж добре;
- б) було швидше добре, ніж погано;
- в) все було відмінно.

2. У кінці дня ви:

- а) не задоволені собою;
- б) вважаєте, що день міг би пройти і краще;
- в) засинаєте з почуттям задоволення.

3. Коли дивитесь в дзеркало, думаєте:

- а) "Я нещадний!";
- б) "А що, зовсім ще непогано!";
- в) "Все прекрасно!"

4. Якщо дізнаєтесь про великий виграш когось із знайомих, думаєте:

- а) "Ну мені ніколи не пощастить!";
- б) "Чому ж не я?";
- в) "Одного разу так пощастить і мені!"

5. Якщо дізнаєтеся про яку-небудь подію, говорите собі:

- а) "Ось так одного разу буде і зі мною!";
- б) "На щастя, мене ця біда минула!";
- в) "Ці репортери зумисне нагнітають пристрасті!" і починаєте думати про щось хороше.

6. Коли прокидаєтесь вранці, найчастіше:

- а) ні про що не хочеться думати;
- б) зважуєте, що день прийдешній вам готує;
- в) задоволені, що почався новий

день, і очікуєте від життя приємних сюрпризів.

7. Думаєте про Ваших приятелів:

- а) «Вони не такі цікаві і чуйні, як <https://cutt.ly/eCFgLFH 2> хотілося б»;
- б) «Звичайно, у них є недоліки, але в цілому вони цілком терпимі»;
- в) «Прекрасні люди!»

8. Порівнюючи себе з іншими, знаходите, що:

- а) "Мене недооцінюють";
- б) "Я не гірший за інших";
- в) "Я чудова людина!"

9. Якщо Ваша вага збільшилась на три-чотири кілограми:

- а) впадаєте в паніку;

б) вважаєте, що в цьому немає нічого особливого;

в) тут же переходите на дієту і посилено займаєтесь фізичними вправами.

10. Якщо Ви пригнічені:

а) звинувачуєте долю;

б) знаєте, що поганий настрій пройде;

в) намагаєтесь розважитися.

Загальна сума балів. 17-20 балів. Ви досить щаслива людина! Радієте життю, не звертаєте уваги на неприємності й життєві негаразди. Ви людина життєрадісна, подобаєтесь оточуючим своїм оптимізмом.

13-16 балів. Напевно, Ви "оптимально" щаслива людина, і радості у Вашому житті більше, ніж печалі. Ви хоробрі, у Вас тверезий склад розуму і легкий характер. Ви не панікуєте, стикаючись з труднощами, тверезо їх оцінюєте. Оточуючим з Вами зручно.

8-12 балів. Щастя і нещастя для Вас виражаються відомою формулою "50/50". Якщо хочете схилити чашу терезів на свою користь, намагайтеся не пасувати перед труднощами, зустрічайте їх стійко, спирайтеся на друзів, не залишайте їх в біді.

0-7 балів. Ви звикли дивитися на все крізь чорні окуляри, вважаєте, що ви - невдаха. Тому намагайтеся більше часу проводити в оточенні веселих, оптимістично налаштованих людей. Додайте яскравих фарб і позитивних емоцій у своє життя.

http://dou194.ivedu.ru/uploaded/files/documents/stress_3.pdf

Завдання 10. Прочитайте інформацію про «гормони щастя», які роблять людину щасливою.

102 **Інтенсивне навантаження.** **фізичне**
півгодини **За**
концентрація **занять**
щастя» **«гормонів**
в **крові**

<https://cutt.ly/fCFjpsf1>

Їжа. Ефект щастя і радості дають шоколад, банани, морозиво. Жінки, які впали у депресію, починають великою кількістю «заїдати» нещастя і ...

<https://cutt.ly/tCFj22F1>

<https://cutt.ly/iCFkmeD1>

Вагітність. Дарує жінці відчуття щастя протягом 9 місяців, до моменту пологів.

Холод. Дія низької температури підвищує вироблення «гормонів щастя». Біг і ходіння босоніж по снігу відмінно допомагають при лікуванні невротів і депресій.

<https://cutt.ly/iCFIzkB1>

<https://cutt.ly/dCFIDjw1>

Сміх. Кількість ендорфінів різко збільшується, коли ми сміємося.

Завдання 11. Дайте пораду пацієнтові, як йому отримати «гормони щастя», щоб бути щасливим і успішним.

	12 ЧУДОВИХ СПОСОБІВ ОТРИМАТИ ГОРМОНИ ЩАСТЯ		
<p>https://cutt.ly/ICFvraT 1</p>			
	<p>Соковита зелень задовільнить потребу організмом вітамінами.</p>		<p>Один смачний банан надає заряд енергії для фізичних і розумових навантажень.</p>
<p>https://cutt.ly/tCFj22F 2</p>			
	<p>Горіхи – омега 3 – уповільнюють процеси старіння, стимулюють процеси кровотворення.</p>		<p>30 грамів мигдалю на день – магній для мозку і зміцнення імунітету</p>
<p>https://cutt.ly/BCFmUwb 1</p>			
	<p>Вівсянка врятує від депресій</p>		<p>Проводити час у гармонії з природою</p>
<p>https://cutt.ly/ICFQt1o 1</p>			
<p>https://cutt.ly/VCFQfMI 1</p>			
	<p>Прогулянка очищає думки від негативу</p>		<p>Зелений смузі - заряд енергії</p>
<p>https://cutt.ly/7CFQKgB 1</p>			
<p>https://cutt.ly/9CFQ3ho 1</p>			

 <p>https://cutt.ly/OCFWsIE 1</p>	<p>Перець чілі - піднімає настрій, апетит і прискорює обмін речовин.</p>	 <p>https://cutt.ly/PCFWztj 1</p>	<p>Радість, гарний настрій і щастя у одній смужці шоколаду</p>
 <p>https://cutt.ly/UCFWVx4 1</p>	<p>Вода – більше енергії, менше - стресу!</p>	 <p>https://cutt.ly/OCFEyuo 1</p>	<p>Посміхайтесь! І отримуйте гормони щастя</p>

Завдання 12. Доповніть фрази, використовуючи інформацію із

завдання 10,11. Як ви

охарактеризуєте щасливу людину?

На мою думку,.....

Щаслива людина.....

Бути щасливою.....

На мій погляд, щаслива людина.....

«Як

Завдання 13. Перегляньте відео

знайти щастя»

<https://www.youtube.com/watch?v=yBksnGDo-Yo>

Дайте відповіді на запитання.

1. Що не подобалося чоловікові?
2. Про що він замислювався?
3. Чого він хотів?
4. З ким чоловік зустрівся?
5. Що чоловік попросив у нього?
6. Чи виконав він прохання чоловіка?
7. Що запитував чоловік у себе?

8. Чи став чоловік задоволеним життям? Чому?
9. Що пояснив Чарівник чоловікові?
10. Чи зрозумів чоловік слова Чарівника?

Завдання 14. Напишіть твір-роздум на будь-яку з тем:

«Що таке щастя»,

«Я щаслива людина»,

«Де шукати щастя?»

«Що мені потрібно для щастя»

РОЗДІЛ III

<https://cutt.ly/4CFRqFe 1>

ВМІННЯ СЛУХАТИ І ЧУТИ, ВМІННЯ ГОВОРИТИ

ТЕМА 11.

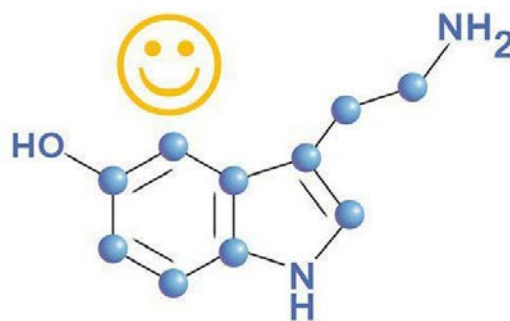
КУЛЬТУРА СЛОВА

<https://cutt.ly/ICFTDol 1>

*Ти ніколи не вирішиш проблему, якщо думатимеш так само,
як ті, хто її створив
Альберт Ейнштейн*

Комунікативні компетентності:

- розвивати логічне та образне мислення іноземних студентів, комунікативні навички визначення теми та ідеї твору, передбачення розвитку подій, опису емоційного стану героя;

- виправлення помилкових тверджень, формулювання висновків, повідомлення з використанням опорних слів.
- розвивати навички вираження власної думки про факти, навички аргументації.
- побудова монологу-відтворення з опору на тези.

Загальні компетентності:

- поглиблення знань студентів та формування вміння змінювати пряму мову на непряму,
- використання іменників зі зменшено-пестливими суфіксами.

<https://cutt.ly/jCFT90Z 1>

Соціальні компетентності:

- збагачувати словник студентів, розвивати пам'ять, мислення, увагу.

Завдання 1. Прочитайте інформацію про конфлікт. Що його провокує?

<https://cutt.ly/jCFT90Z 2>

Конфлікт – це відсутність згоди між двома або більше сторонами.

Що провокує конфлікти:

агресія, образи, зневажливе ставлення, категоричність суджень, нечесність, гонористість, неввічливість.

Кожному треба навчитися мирно вирішувати конфлікти.

Завдання 2. Розіграємо ситуації, де необхідно посміхнутися, пожартувати, не дати суперечці стати конфліктом.

 <p>https://cutt.ly/qCFYQx5 1</p>	<p>1. Ви отримали повідомлення на телефон, де з іронією згадують про ваше знайомство з дівчиною/хлопцем. Ваша реакція. Відповідь має бути з посмішкою.</p>	
<p>2. Вам дуже смішно на уроці. Викладач вам робить зауваження. Ви виправдовуєтесь. Що скажете?</p>	 <p>https://cutt.ly/qCFYQx5 2</p>	<p>3. Під час посадки в автобус або маршрутку вам ненавмисно наступили на ногу. Ваші дії?</p> <p>https://cutt.ly/ICFOy2G 1</p>
 <p>4. Венераком зачепив студент вас плечем. Ваші дії?</p> <p>https://cutt.ly/qCFYQx5 3</p>	<p>5. У ваших друзів хороши настрої і вони починають жартувати зі студента, згадуючи курйозні ситуації. Ненераком пригадали і про ваш кумедний випадок на прогулянці. Ваша реакція?</p> <p>https://cutt.ly/wCFI86O 1</p>	
<p>6. Між одногрупниками зав'язалася словесна сварка, у якій з'ясувалося, що це уже не перша сутичка між ними. Які дії допоможуть розв'язати конфлікт між студентами?</p>	 <p>https://cutt.ly/qCFYQx5 4</p>	
 <p>https://cutt.ly/qCFYQx5 5</p>	<p>7. Ви почули від знайомих, що ваш друг (подруга) висловив (ла) думку, яка вам не сподобалася. До яких наслідків призведуть такі ваші вислови: <i>Ти сказав неправду, Ти не маєш рації, Я тобі сказав інше.</i></p>	

Завдання 3. Обговорення питання.

1. Скажіть, а чому ці суперечки виникають?
2. Чи подобається вам конфліктувати?
3. Чи починали ви конфлікт першим, не дізнавшись правди?
4. Пригадайте, які непорозуміння виникали у вас з однолітками. Чи можна було уникнути їх? Як саме? Чому цього не <https://cutt.ly/cCFFzlf 1> вдалося зробити?
5. Хто, на вашу думку, винен у виникненні конфлікту? Чи завжди винна тільки одна сторона?
6. Щоб залагодити конфлікт, хтось повинен піти на поступку. Чи завжди це має бути тільки одна людина?
7. Пригадайте, чи вдалося вам вирішити конфлікт так, щоб не було ображених. Як це вдалося?
8. Як ви думаєте, що потрібно для того, щоб успішно спілкуватися без конфліктного?
9. Які неприємні відчуття виникають у вас, якщо ви раптом стали учасником конфлікту?
10. Які негативні наслідки для здоров'я мають конфліктні ситуації?
11. Чи можливі суперечки і незгоди між друзями?

Завдання 4. Перегляньте відео «Погані слова»

<https://www.youtube.com/watch?v=uG9MJWC9nyE&t=66s>

1. **Що зробив друг?**
2. **Чи зрозумів він свою помилку?**
3. **Що повинен зробити друг, щоб його вибачити?**
4. **Чи виконав він побажання друга? Чому?**

<https://cutt.ly/kCFF50Y 1>

Завдання 5. Закінчить речення, використовуючи фрази.

Людину можна назвати другом, якщо ...

Я хвилююся, коли мій друг.....

Я радію, коли мій друг

Мені приємно, коли мій друг

Якщо мій друг захворів, я ...

Завдання 6. Складіть словесний портрет

друга/ подруги. Підберіть на кожну букву назви рис, які є у них.

Д – добрий, довірливий, доброзичливий, дбайливий, добропорядний, добродушний, добросовісний.

Р – радісний, розумний, рішучий, романтичний, розсудливий.

У – уважний, урівноважений, унікальний, успішний.

Г – гарний, геніальний.

<https://cutt.ly/vCFLLI1>

Завдання 7. Прочитайте притчу. Дайте відповіді на запитання.

У нас один рот і два вуха, значить ми повинні більше слухати, ніж говорити. Але пара очей розміщенна вище вух, тому ми повинні бачити, а не вірити чуткам. Над усім цим є мозок, тому ми зобов'язані спочатку думати, перш, ніж, побачивши уривок і почувши чутки, «вилити» все через рот.

<https://intermarium.news/moya-prababusya-rozpovila-meni-v-dytynstvi-prytchu-u-nas-odyn-rot-i-dva-vuha/>

1. Чи зрозуміли ви текст притчі?
2. Чи повинні люди думати над тим, що говорять?
3. Чи вірите ви чуткам?
4. Чи говорите ви, а потім думаєте, чи навпаки, думаєте потім скажете?

Завдання 8. Скажіть, чи допоможуть вам у житті уникнути конфліктних ситуацій або мудро виходити з них, такі правила?

Заспокойтеся; вислухайте, не сперечайтеся; [https://cutt.ly/aCFGcvx 1](https://cutt.ly/aCFGcvx1)
спокусуйтеся на щось інше; ігноруйте; вибачтеся; помиріться;
попросіть допомоги; пожартуйте; простягни руку дружби; обійтися.
 Складіть з ними речення, використовуючи фразу.

Щоб уникнути конфлікту _____

Завдання 9. Прочитайте інформацію із таблиці про культуру людського слова. Підкресліть основні словосполучення.

1. Чорне слово - мова, забруднена лайкою, нечиста лексика.	2. Сіре, порожнє слово позбавлене правди й порозуміння, провокує сварки.
3. Тепле, ніжне слово народжене любов'ю, увагою, турботою.	4. Золоте слово – просте, ясне, лаконічне, правдиве. (цитати, афоризми, вислови)

5. Родинне слово: щире, сповнене чистоти, моральної й духовної сили.	6. Мудре – це слово людини, яка робить добро і веде бій зі злом. Ним володіють мудреці, учителі, письменники, поети їх слова ясні, важливі, глибокі.
---	---

Завдання 10. Дайте відповіді на запитання, використовуючись завданням 9.

1. Як впливають слова на людину?
2. Які бувають слова?
3. Чи потрібні «хороші» слова в нашому житті?
4. Чи можна обійтись без поганих слів?

<https://cutt.ly/sCFHF8Z 1>

5. Доберіть прикметники до слова

«СЛОВО»

Гарні слова, _____

Завдання 11. Пройдіть тест «Чи конфліктна ти особистість?» За кожну відповідь:
а — 4 бали; б — 2 бали; в — 0 балів.

1. У громадському транспорті почалася суперечка на підвищених тонах. Твоя реакція?

- а) не беру участі;
- б) коротко висловлююся на захист сторони, яку вважаю правою;

<https://cutt.ly/gCFJmdr 1>

в) активно втручаюся, чим «викликаю вогонь» на себе.

2. Чи вступаєш ти в суперечки з дорослими?

- а) ні;
- б) тільки якщо для цього є вагомі причини;
- в) вступаю в суперечки з будь-якого приводу не тільки з дорослими, але й з тими однолітками, хто їх підтримує.

3. Чи часто ти сперечаєшся з друзями?

- а) тільки якщо вони необразливі;
- б) лише з принципових питань;
- в) суперечки — особливість мого характеру.

4. ***У кафе подали недосолену страву. Ваша реакція?***

- а) не буду звертати увагу на такі дрібниці;
- б) мовчки візьму сільничку;
- в) не можу втриматися від зауважень.

5. ***На вулиці або в транспорті тобі наступили на ногу:***

- а) з обуренням подивлюся на людину, яка це зробила; <https://cutt.ly/gCFJmdr 2>
- б) зроблю зауваження;
- в) висловлюся, не соромлячись у виразах.

6. ***Якщо хтось із близьких купив річ, яка тобі не сподобалася:***

- а) промовчу;
- б) обмежуся коротким тактовним коментарем;
- в) влаштую скандал.

7. ***Не пощастило у грі. Як ти до цього поставишся?***

- а) постараюся здаватися байдужим, але дам собі слово ніколи більше не брати участь у подібних «іграх»;
- б) не приховую досади, але поставлюся до цього з гумором, пообіцявши взяти реванш;
- в) програш надовго зіпсує мені настрій.

КЛЮЧІ:

Від 20—28 балів: ви тактовні й миролюбні, уникаєте конфліктів і суперечок, критичних ситуацій. Може, тому іноді вас називають пристосованцем.

Від 10—19 балів: вас вважають

<https://cutt.ly/gCFJmdr> 1

людиною досить конфліктною. Але насправді ви конфліктуєте лише тоді, коли немає іншого виходу і всі інші засоби вичерпані. При цьому не виходите за межі коректності, твердо відстоюєте свою думку. Це викликає до вас повагу.

До 9 балів: конфлікти й суперечки — це ваша стихія. Любите критикувати інших, але не виносите критики на свою адресу. Ваша грубість і нестриманість відштовхує людей. Вам важко спілкуватися. Спробуйте змінити свій характер.

Завдання 14. Скажіть, чи повинні ми говорити те, що думаємо, і думати те, про що говоримо?

<https://cutt.ly/ECFLTn0> 1

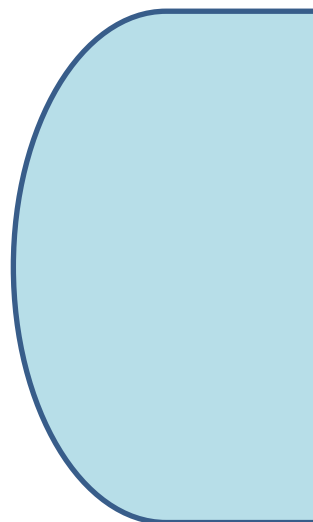
<https://cutt.ly/rCFVn4c> 1

ТЕМА 12. НАЙКРАЩЕ У СВІТІ СЛОВО «МАМА»!

*Перший подарунок,
який дає нам мати, — це життя,
другий — любов, і
третій — розуміння.
Дірк Брауер*

Завдання 1. Дайте відповіді на запитання.

1. Чи пам'ятаєте ви пісні, які вам співала мама?
2. Які поради ви отримали від мами?
3. Згадайте, чи було вам прикро за свої дії?
4. Чи відчували ви відчуттям сорому і злість?
5. Як ви можете висловити свою любов до мами?

Завдання 2. Прочитайте інформацію, скажіть, чи легко бути мамою?

Чому?

Мами проводять біля ліжка хворої дитини
понад 3000 тисяч безсонних ночей.

Мами готують протягом життя більше 500
видів найрізноманітніших страв.

Якщо скласти випрану ними білизну, то
вийде гора висотою з Ельбрус або
пояс для земної кулі.

А ще мами плачуть. Мамині сльози - це
океан, який назвають «океаном смутку».

Завдання 3. Підпишіть малюнки: Що робить мама? Складіть речення.

<https://cutt.ly/UCFNCzj 1>

Завдання 4. Як ви розумієте вислів: «У мами золоті руки»? У якому значенні вжито слово «золоті»? До слова «руки» підібрати прикметники
Руки _____

Завдання 5. Від поданих слів утворіть найвищий ступінь прикметників.

Наприклад:

Яка мама? Мама мила – наймиліша.

Рідна -

Ласкава -

Турботлива -

Гарна -
Краща -
Дорога -
Красива -

Добра -
Ніжна -

Завдання 6. Прочитайте притчу. Дайте їй назву.

Якось в однієї із мам запитали: «Кого вона зі своїх дітей любить сильніше?».

Вона відповіла:

<https://cutt.ly/rCFVn4c 2>
- Наймолодшого люблю, поки він не стане дорослим. Того, хто хворіє – поки не одужає. Який покинув рідну домівку, люблю до тих пір, поки не повернеться додому. Та всіх люблю, поки я буду жити!

<https://ulyublena.com/mudra-vidpovid-mami-na-pitannya-kogo-z-ditej-vona-lyubit-silnishe/>

Завдання 7. Прокоментуйте притчу, відповідаючи на запитання та використовуючи фрази: *На мою думку....., Так, але..., Я думаю, що....., Так....., Ні.....*

<https://cutt.ly/rCFVn4c 3>

1. Може мати когось любить сильніше із дітей, а когось – не дуже?
2. Чи дійсно любов у неї до своїх дітей однакова?
3. Чи мудро відповіла мама на питання: «Кого вона зі своїх дітей любить сильніше?».

все

Завдання 8. Прочитайте прислів'я про маму. Чи ви зрозуміли? Назвіть прислів'я вашої країни про маму.

1. У дитини заболить пальчик, а в матері серце.
2. Любов матері і на відстані гріє.
3. Дитина плаче, а матері боляче.

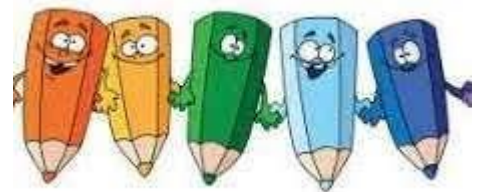
5.ма	2.ке	4.тя
8.ми	9.ле.	6.те
7.рі	3.ди	1.Вся

4. Мати сама не з'їсть, а дітей нагодує.

5. Матері своїх

дітей жаль, хоч найменшого, хоч найбільшого.

Завдання 9. Встановіть послідовність чисел і запишіть прислів'я.

Завдання 10. Прочитайте притчу. Визначте головну інформацію.

П'ЯТЬ ЯКОСТЕЙ ОЛІВЦЯ

Одного разу, <https://cutt.ly/pCFNOGx 1>
маленька донька

побачила, як мама щось пише і запитала:

- Що ти пишеш?

Посміхнувшись мама відповіла:

- Тебе, що більше цікавить, про що я пишу
чи чим я пишу?

<https://cutt.ly/KCFMoNr 1>

- А що в ньому такого особливого? – поцікавилась дівчинка.

У цьому олівці є магичні особливості:

1. Ти можеш бути дуже талановитою, але не забувай про руку, яка спрямовує цей олівець. Довірся своїй руці та відчувай її.

2. Щоб олівець гарно та тоненько писав, я його повиненна постійно заточувати. Це трохи боляче для нього, але потім він краще пише. Отже, потрібно терпіти біль, тоді

ти станеш найбагороднішою людиною.

3. Помилки при написанні легко виправити за допомогою гумки. Виправляти свої помилки – це один зі способів залишитись на вірній дорозі.

<https://cutt.ly/DCF1HGp 1>

4. Велике значення має внутрішній вигляд, тобто, що в

<https://cutt.ly/OCF1a4O 1>

середині олівця. Зовнішній вигляд немає значення. Тож замислись над тим, що в середині тебе.

5. Кожна людина, як і олівець залишає по – собі слід. Тож добре обмірковуй свій кожний крок і вчинки.

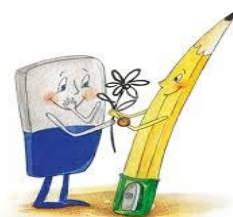

Прочитайте мораль. Чи згодні ви із нею? Аргументуйте відповідь

<https://cutt.ly/DCF1HGp 2>

Мораль: Наші батьки - це гумки, а ми, діти - олівці. Вони завжди готові прийти на допомогу і зробити все можливе, щоб виправити наші помилки. Завжди проявляйте до них любов, турботу і доброту.

Завдання 11. Напишіть висновок до притчі завдання 10.

Завдання 12. Від поданих іменників утворіть <https://cutt.ly/OCFXbIY 1>

дієслова, від утворених слів складіть словосполучення

Сміх	<i>Сміятися від душі</i>	Любов	
Радість		Порада	
Допомога		Праця	
Біль		Довіра	
Турбота		Жалість	

Завдання 13. Перегляньте відео «Притча про маму»

<https://www.youtube.com/watch?v=IoUKmAAqMjM>.

1. Скажіть, які питання хвилювали дитину?

2. Закінчить думку автора.

Завдання 14. Напишіть мінівір «Моя мама», використовуючи слова з довідки.

Довідка:

Мама - *мати, мамуся, мамочка, мамонька, матінка, матуся, матусенька, ненька.*

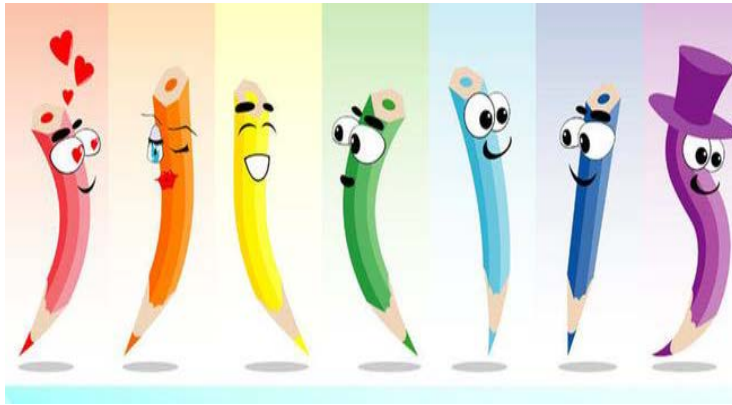
Мама (яка?) — *мила, добра, любляча, єдина, весела, рідна, ласкава, правдива, привітна, щедра, щаслива.*

Мама (що робить?) — *навчає, любить, піклується, турбується, жаліє, втішає, розуміє, вислухає, порадить.*

<https://cutt.ly/rCFVn4c 5>

Руки (які?) — *ніжні, працюючі, теплі, лагідні, невтомні.*

Завдання 15. Напишіть вірш, побажання, привітання для мами або намалюйте її портрет, або зробіть відео про маму, розповідаючи про неї.

[https://cutt.ly/GCF0LOO 1](https://cutt.ly/GCF0LOO1)

ТЕМА 13. СІМ КОЛЬОРІВ ЩАСТЯ

*Бути щасливим – це
означає бачити не лише
красу природи, а й красу душі людини*
О. Захаренко

Завдання 1. Розгляньте таблицю «Кольори щастя». Скажіть, що об'єднує ці кольори?

<p>Червоний колір щастя - це ЖИТТЯ, яке подарувала нам мама</p>	
<p>Синій колір щастя - це МИР в усьому світі, жити у мирній країні</p>	
<p>Жовтий колір щастя – КРАСА, СВІТЛО, ДОБРО</p>	
<p>Блакитний колір щастя- це люблячі, вірні ДРУЗИ</p>	

<p>Помаранчовий колір щастя – це ЗНАННЯ, які для нас є скарбом</p>	
<p>Зелений колір щастя- це ПРИРОДА, бачити й оберігати її, насолоджуватися і милуватися нею</p>	
<p>Фіолетовий колір щастя - це наші МРІЇ</p>	<p>МРІЇ ЗБУВАЮТЬСЯ!</p>

<http://www.myshared.ru/slide/1114427/>

Завдання 2. Дайте відповіді на запитання.

- 1. Чому для нас щастя – це...?**
- 2. Від чого залежить щастя?**
- 3. Якою має бути щаслива людина?**

Завдання 3. Виконайте тест «Щаслива людина». Порахуйте:

Скільки у вашій групі щасливих студентів, скільки вагаються у своїй відповідь? Яка кількість студентів, вважають себе щасливими?

Чи вважаєте Ви себе щасливою людиною?	чол	жін
Так		
Скоріше так, ніж ні		
І так, і ні		
Скоріше ні, ніж так		
Ні		
Важко сказати		

Завдання 4. Створіть модель дерева-щастя: «Що зробить (робить) вас щасливими?»

<p><i>Гарний відпочинок</i></p> <p><i>Хобі</i></p> <p><i>Родина (батьки, рідня)</i></p> <p><i>Хороші друзі</i></p> <p><i>Домашні улюбленці</i></p> <p><i>Навчання</i></p> <p><i>Гарні куточки природи</i></p> <p><i>Спорт</i></p> <p><i>Смачна їжа</i></p> <p><i>Модна машина</i></p> <p><i>Гарний дім</i></p> <p><i>Здоров'я</i></p>	 <p>https://cutt.ly/ECF2L2y 1</p>
---	--

Завдання 5 Перегляньте відео «За ким бігає щастя»

<https://cutt.ly/4CF9btX 1>

<https://www.youtube.com/watch?v=vGbOaTmdzqQ>

Дайте відповіді на запитання.

1. Що було потрібно для щастя першому чоловікові?
2. Чим ошасливило Щастя другого?
3. Чи було прохання у третього чоловіка?
4. Кого із чоловіків можна назвати добра людина? Чому?
5. Хто із трьох чоловіків став найщасливішим? Чому?
6. Чи можливо змінити життя за одну хвилину? Чому?

Завдання 6. Оберіть із довідки значення стійких словосполучень (фразеологізми).

Приносити щастя - ...

<https://cutt.ly/4CF9btX 2>

Вважати за щастя - ...

Випало щастя - ...

Зазнавати щастя - ...

Сподіватися на щастя - ...

Довідка: Робити щасливим когось;

бути щасливим щось робити; бути,

ставати щасливим; думати про

щасливе; успішне завершення чого-небудь; надіятися на успіх; пощастило у якійсь справі; з'явилась можливість взяти участь у чомусь.

Завдання 7. Підкресліть фразеологізми із завдання 6, які є підсумком переглянутої притчі із завдання 5.

<https://cutt.ly/4CF9btX 3>

Завдання 8. Прочитайте притчу. Чи згодні ви зі словами Мудреця?

ЯК НАВЧИТИ ДІТЕЙ БУТИ ЩАСЛИВИМИ

Одного разу йшов по дорозі старий Мудрець, розглядав і милувався природою. Він побачив чоловіка, який ніс на плечах великий тягар. Було помітно, як у нього від такої тяжкості підкошуються ноги.

– Чому ти прирікаєш себе на таку тяжку роботу і страждання? – запитав старець.

– Я страждаю для того, щоб мої онуки і діти були щасливими. Мій прадід прирікав себе на тяжку працю заради діда, дід – заради батька, батько – заради мене, а я буду страждати заради щастя моїх дітей – відповів чоловік.

<https://cutt.ly/TCF3feC 1>

– А хтось у вашій родині був щасливим? Поцікавився мудрий співрозмовник.

– Поки ще ні, але діти й онуки точно стануть щасливими! – промовив чоловік.

– Спершу потрібно навчитися самому бути щасливим, тільки тоді ти зможеш навчити щастю дітей. Це і буде твій найцінніший подарунок – сказав Мудрець.

<http://51.sadok.zt.ua/psychologichni-prytchi/>

Завдання 9. Дайте відповіді на запитання.

1. Чи зрозуміли ви зміст притчі?
2. Які епізоди притчі вас вразили, здивували?
3. А які примусили замислитися?
4. Яке ставлення виникло у вас до героя твору? Чому?
5. Чи повинні ми будь-якою ціною шукати щастя?
6. Чи справді сенс життя полягає в пошуку щастя?

<https://cutt.ly/4CF30QE 1>

Завдання 11. Перед вами 4 картинки. Уважно подивіться на них. Виберіть три фото, які вам подобаються.

Картинка, яку ви НЕ вибрали, і розповідь про ваш психологічний стан в даний момент. Отже, якщо ви не обрали:

1. **Дім і квіти:** Швидше за все, ви відчуваєте втому від проблем і турбот, пов'язаних з вашим будинком. Це можуть бути якісь побутові проблеми або неможливість розслабитися і відпочити.
2. **Група людей:** Може бути, що вам набридло постійно перебувати в колі друзів, товаришів, знайомих. Нічого страшного чи дивного тут немає: від людей ми можемо теж втомлюватися так, як від прання, приготування їжі або прибирання.
3. **Статуя Венери:** Якщо ви не вибрали цю картинку, значить, відчуваєте втому від відносин із коханою людиною. Але це зовсім не означає, що любов пройшла.
4. **Кінь:** Швидше за все, вас втомила робота чи навчання, а ви занадто багато звалюєте на свої плечі.

Чи згодні ви з цими коментарями до фото?

Завдання 10. Об'єднайте прислів'я. Запишіть відповідь.

1	Кожна людина –....	1	а руками дістається.
2	Щастя біжить,	2	не буде долі.
3	Як не було талану,	3	нещастя повертає.
4	Щастя розум одбирає,	4	а родись щасливий
5	Справжнє щастя	5	кого шукає.
6	Щастя знає.....	6	завжди попереду.
7	Щастя не в повітрі в'ється, ...	7	а нещастя летить.
8	Не родись красивий,	8	коваль свого щастя

Відповіді

1	2	3	4	5	6	7	8

<https://cutt.ly/4CF30QE 2>

Завдання 12. Чи зрозуміли
«Кожна людина – коваль свого щастя»
Поясніть.

Завдання 13. Обговорення запитань.

1. Як ви вважаєте, що необхідно знати, щоб досягти щастя?
2. Чи можна вкрати щастя?
3. Чи є щастя в грошах?
4. Хто може бути щасливим?
5. Чи можете ви стати творцями свого щастя? Що для цього потрібно?
6. Чому щастя є настільки актуальним для сучасної людини?
7. Чи можливо зробити своє щастя тривалим?
8. Чи можливо запланувати щасливе життя?
9. Чи можливо знайти, виграти або отримати в подарунок щастя?

Завдання 14. Продовжіть речення.

На мій погляд, щастя це.....

Так, я погоджуюсь.....

Ні, я не погоджуюся.....

Я вважаю, що.....

Тому що.....

Наприклад.....

Отже.....

Завдання 15. Складіть формулу щастя зі слів.

**ЗДІЙСНИЛАСЯ, МРІЯ, ПРАЦЮВАТИ,
ПОТРІБНО, ЩОБ**

<https://cutt.ly/fCF5ekM 2>

<https://cutt.ly/fCF5ekM 1>

Завдання 16. Напишіть мінітвір «Я/Ми - щасливий(ві)», використовуючи фрази.

Я _____

Ми щасливі, тому
що _____

Я думаю, що _____

Ви (я, ти) теж щасливі?

Ми з вами

—
Ми
маємо _____

<https://cutt.ly/fCF5ekM 3>

Я мрію про _____

Завдання 17. Напишіть привітання зі святом родині, друзів, подрузі

Завдання 18. Допишіть фрази. *Сьогодні на занятті:*

ТЕМА 14.

РІЗНІ МОЖЛИВОСТІ - РІВНІ ПРАВА

*Слово – що камінь: коли метне його
рука, то вже потім назад не
повернеш ...
Сервантес*

<https://cutt.ly/gCGeC18 1>

Завдання 1. Прочитайте терміни. Чи можна замінити слово «гуманність» на «толерантність»?

Толерантності – це терпіння, повага до чужої думки, мудрість, лояльність, витримка, чуйність, примирення, стриманість, повага, врівноваженість, щирість, відкритість.

Гуманніст - це любов, увага до людини, повага до людської особистості, добре ставлення до всього живого, людяність.

Доповніть речення словами, характеризуючи вас як толерантною, гуманною особою: *надійний, співчуваючий, терплячий, чемний, жадібний, чуйний, лінивий, щедрий, уважний, байдужий.*

Я вважаю себе , тому що

Завдання 2. Прочитайте вірш-звернення чотирнадцятирічної Коралі Северс із Великої Британії до усіх людей. Яку головну проблему висвітлила дівчинка?

У мене немає ніг, але є почуття,

Я не можу бачити, але я постійно думаю.

Хоча я не чую, я хочу спілкуватись.

Чому люди вважають мене непотрібною, безмовною,

<https://cutt.ly/ICGe7VI 1>

бездумною?

Як і інші, я спроможна думати про наш світ.

Завдання 3. Розгляньте малюнок. Що відрізняє дітей один від одного? Що об'єднує їх? Скажіть, який настрій панує між ними? Підтримайте їх гарними словами.

<https://cutt.ly/BCGtKCH1>

Завдання 4. Дайте відповідь ТАК чи НІ на запитання анкети.

ЧИ ТОЛЕРАНТНІ ВИ?

1. Чи можете Ви терпляче пояснювати людині, аж доки вона не зрозуміє вас?
2. Чи вмієте Ви протистояти невпевненості в собі та сумнівам, які підстерігають Вас на цьому шляху?
3. Чи можете терпляче переносити труднощі?
4. Чи вмієте Ви залишатись спокійним у складних ситуаціях?
5. Чи можете завжди спокійно реагувати на критику на Вашу адресу?
6. Чи може увірватися Ваше терпіння при тривалому очікуванні чого-небудь?
7. Чи завжди Ви готові вислухати іншу людину?
8. Чи готові Ви прийти на допомогу незнайомій людині, якщо маєте таку можливість?

Ключ: Якщо у ваших відповідях більше чотирьох “ні”, то Вам варто попрацювати над формуванням толерантного ставлення до інших людей та загартуванням волі.

Завдання 5. До поданих у таблиці слів складіть речення, використовуючи фрази. Чи сприймає ваш товариш, одногрупник критику у його адресу? Чи критикуєте ви свої неправильні дії?

Наприкла: «Я поганий, ти – гарний»

Я безвідповідальна людина, а ти – ввічливий і надійний товариш.

«Я поганий, ти – гарний»

«Я поганий, ти – поганий»

«Я гарний, ти – поганий»

«Я гарний, ти – гарний»

Толерантна особистість	Інтолерантна особистість
Відповідальний	Несерйозний
Доброзичливий	Грубий
Справедливий	Егоїстичний
Надійний	Нетерплячий
Чуйний	Безвідповідальний

Розсудливий	Дратівливий
Небайдужий	Байдужий
Ввічливий	Цинічний
Турботливий	Агресивний

Завдання 6. Як ви розумієте вислів: «Якщо ти байдужий до страждань інших, ти не заслуговуєш на звання людини»?

<https://cutt.ly/ICGe7VI 2>

Завдання 7. Прочитайте текст-роздум. Дайте відповіді на запитання.

Спробуймо заплющити очі й уявно виконати якусь справу. Вимкнути звук телевізора і зрозуміти, про що фільм. Або мовчки, не розмовляючи, попросити про якусь допомогу. Складно?

<https://cutt.ly/MCGyswG 1>

- 1. Поясніть, чому складно жити людям з особливими потребами?**
- 2. Чи зможуть вони жити повноцінним життям без сторонньої допомоги?**

Завдання 8. Деякі люди вважають, що справжнє щастя – це бути здоровим. Чи погоджуєтесь ви з цією думкою?

Чому багато здорових людей відчувають себе нещасними, а інші, які здавалось би, приречені бути нещасними (без рук, ніг, прикуті до ліжка) – випромінюють радість, і інших надихають на оптимістичне сприйняття світу?

<https://cutt.ly/ICGe7VI 3>

Завдання 9. Прочитайте притчу. Яка її мораль?

**ЛЮДИ З ОБМЕЖЕНИМИ
МОЖЛИВОСТЯМИ**

Одного разу Мудрець застав своїх Учнів за бурхливими дебатами. Він запитав:

– Про що ви сперечаєтеся?

Учні відповіли:

– Учителю, ми визначаємо, які три людські вади найстрашніші.

– І якого ж висновку ви дійшли?

– Ми вирішили, що три найстрашніші людські вади – це сліпота, глухота і німота, – відповів один із Учнів.

– Ви сказали лише половину того, що мали сказати, – відповів Мудрець.

– Половину? – здивувалися Учні. – Але ж ми назвали всі три вади.

– Так, але ви забули згадати про те, що нема страшніших вад, ніж сліпота до чужого горя, глухота до благань серця і німа байдужість, що мириться з ними.

<https://www.prytchi.in.ua/try-najstrashnishi-lyudski-vady/>

Завдання 10. Дайте відповіді

на запитання.

1. Що найбільше вразило вас у цій історії?

2. Яка головна думка притчі?

3. Чи погоджуєтеся ви з відповіддю Мудреця? Чому?

Завдання 11. Якби у мене була можливість сказати щось найважливіше кожній людині на планеті, я б побажав (запишіть):

<https://cutt.ly/ZCGyNzq 1>

Завдання 12. Доповніть речення-висновок.

Щоб бути толерантним слід

Варіанти відповідей

- усвідомлювати, що всі люди різні;
- навчитись сприймати людей такими, як вони є, не намагатися змінити те, що нам в них не подобається;
- цінувати кожну людину як особистість, поважати її думки, почуття, переконання, незалежно від того, чи збігаються вони з вашими;
- підтримувати друзів, однокласників, знайомих у скрутну годину;
- зберігати власну гідність і за будь-яких обставин залишатися собою.

<https://cutt.ly/ICGe7VI 4>

ТЕМА 15.

ДРУЖБА - НАЙБІЛЬШИЙ СКАРБ

Дружба – найнеобхідніша для життя.

Аристотель

<https://cutt.ly/ICGogmW 1>

Завдання 1. Прочитайте прислів'я, про

що йде мова?

1. Дружба – найбільший скарб.
2. Друзі пізнаються в біді.
3. Не май сто карбованців, а май одного друга.
4. Як будемо в дружбі жити – нас нікому не зломити.
5. Дружба – як дзеркало: розіб'єш, не складеш.
6. Друга шукай, а знайдеш – тримай.
7. Не той друг, хто медом маже, а той, хто правду каже.
8. Дружба та братство – дорожче багатства.
9. Дерево міцне корінням, людина – друзями

Завдання 2. Як ви гадаєте, чому народ склав так багато мудрих висловів про дружбу?

<https://cutt.ly/zCGisFK 1>

Завдання 3. Дайте відповіді на запитання.

1. Що таке справжня дружба і якими повинні бути друзі?
2. Як знайти друга і не втратити його?
3. Як цінувати дружні стосунки?

4. Хто із вас вважає свого тата, маму, дідуся або бабусю своїм другом? Аргументуйте відповідь.

Завдання 4. Прочитайте притчу. Чи змусила ця притча замислитися про те, що таке справжня дружба? Дайте відповіді на запитання.

НЕСПРАВЖНІ ДРУЗИ

В одного хлопця було багато друзів. Він дуже пишався цим і завжди говорив своєму батькові, що в разі чого він в біді не залишиться. Йшов час, юнак вирішив одружитися. Запрошення на весілля розсилав батько.

Настав день весілля, але ніхто з друзів нареченого не прийшов. Хлопець образився на батька.

– Ти напевно адреси переплутав!

<https://cutt.ly/HCGpQwi 1>

На що батько сумно відповів:

– Ні, не переплутав. Тільки замість запрошень на весілля я відправив твоїм друзям прохання про допомогу.

1. Чому на весілля хлопця його друзі не прийшли?
2. Чи справді хлопець мав багато друзів, як він вважав?
3. Яке із прислів'їв про дружбу пояснює зміст притчі? (*Друзі пізнаються у біді, Дружба та братство – дорожче багатства*). Чому?
4. Що б ви порадили юнакові, який своє весілля святкував на самоті?

Завдання 5. Запитання для обговорення.

1. А чи завжди ви допомагаєте своїм друзям у біді?
2. Хто може розповісти випадок, коли ви прийшли на допомогу своєму другові?

3. А у кого був випадок, коли товариш допоміг у якійсь справі або складній ситуації?

Завдання 6. Прочитайте притчу. Яка її мораль?

ПІСОК І КАМІНЬ

Одного разу друзі посперечалися, і один з них дав ляпаса іншому. Останній, відчуваючи біль, але нічого не кажучи, написав на піску: «Сьогодні мій найкращий друг дав мені ляпаса».

<https://cutt.ly/HCGpQwi 2>

Вони продовжували йти і вирішили скупатися. Той, який отримав ляпас, ледь не потонув, але друг його врятував. Коли він прийшов до тями, то написав на камені: «Сьогодні мій найкращий друг врятував мені життя».

Навчись писати образи на піску і гравірувати радості на камені.

Завдання 7. У притчі (завдання 6) йдеться про два написи. Чому про

різні події записано на різних матеріалах? Чи правильно вчинили товариші?

<https://cutt.ly/3CGavqc 1>

Один («Сьогодні мій найкращий друг дав мені ляпаса») записаний на піску, а інший («Сьогодні мій найкращий друг врятував мені життя») – на камені.

Завдання 8. Запитання для обговорення.

1. Чи були у вас випадки, коли друг скривдив вас? Як ви на це реагували: довго ображались, не розмовляли чи пробачили друга і забули про образу?

<https://cutt.ly/3CGavqc 2>

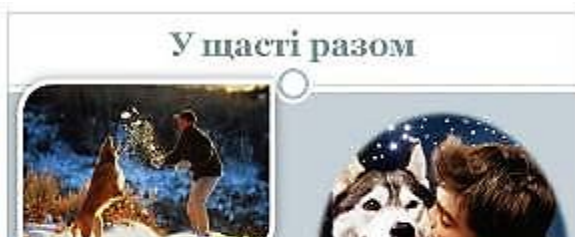
2. А хто хоче розповісти про щось хороше, що друг зробив для вас? Чому варто про це «записати на камені», тобто запам'ятати на все життя?

Завдання 9. Підкресліть якості, які притаманні вашому другові?

Скромність, жадібність, доброзичливість, наполегливість, товарицькість, чуйність, заздрість, егоїстичність, байдужість, хвастливість, злість.

Які якості ви не вибрали? Чому?

Завдання 10. Складіть розповідь за малюнками.

Не зраджуйте друзів!

Завдання 11. Запитання для обговорення.

1. Чи доводилося вам бачити на вулиці собак з нашійниками, яких напевне господарі вигнали з дому, покинули або завезли кудись?

<https://cutt.ly/RCGswf0> 1

2. Як ви ставитесь до тих людей, хто зраджує своїх маленьких друзів, відмовляється від них?

3. Чи є у вас тваринки – домашні улюбленці? Як ви до них ставитесь? Чи вважаєте їх своїми друзями?

Завдання 12. Перегляньте відео «Кульгаве кошеня». Складіть запитання один одному.

<https://cutt.ly/vCGsA7d> 1

https://www.youtube.com/watch?v=GVvDgcKKWRc&list=PLWy_d40pfi08c5PCBo-dFPczIg7_RlveW&index=33

Завдання 13. Чи зрозуміли ви вислів: «Той, хто йде до вас, у той час як весь світ йде від вас, і є справжній Друг»? Аргументуйте відповідь.

Завдання 14. Складіть речення, використовуючи фрази із довідки

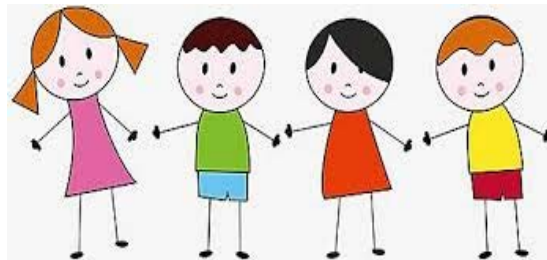
1. Друг змушує мене посміхнутися,

2. Вони готові завжди

<https://cutt.ly/vCGsA7d> 2

3. Друзі підтримують
4. Товариші відкривають нам
5. Друзі можуть разом.....

Довідка: відпочивати, мріяти, працювати, розважатися, прийти на допомогу, ділитися своїми думками, обмінюватися своїми таємницями.

Завдання 15. Прочитайте притчу про БАГАТСТВО, ДРУЖБУ І ЛЮБОВ.

Жив самотній старець і нікого у нього не було на всьому білому світі. Одного разу він почув стукіт у двері. Старий запитав:

- Хто там?

За дверима йому відповіли:

<https://cutt.ly/mCGdl0F1>

- Це твоє багатство.

Старець відповів:

- Колись я був казково багатий, це не принесло мені ніякого щастя.

І не відчинив двері. На наступний день він знову почув стукіт у двері.

- Хто там? - запитав він.

- Це твоя любов! - почув відповідь.

Старець промовив:

- Я був коханим, і сам любив, але це мені не принесло щастя! І знову не відчинив двері.

На третій день до нього знову постукали.

- Хто там? - запитав старий і почув у відповідь:

- Це твоя дружба!

Старець посміхнувся і відчинив двері:

- Друзям я завжди радий.

Але раптом разом із дружною до нього у житло увійшли і любов, і багатство. І старець сказав:

- Але ж я запросив тільки дружбу!

Завдання 16. Подумайте і висловіть припущення: Чим закінчиться притча? Що відповіли БАГАТСТВО, ДРУЖБА І ЛЮБОВ?

Прочитайте фінал (кінець) притчі. Ви думали так чи ні?

На це БАГАТСТВО, ДРУЖБА І ЛЮБОВ
відповіли йому.

багатство!

- Ти стільки років прожив на землі, і до цих пір не зрозумів одну просту істину? Тільки разом з дружбою приходять і любов, і

Завдання 16. Дайте відповіді на запитання.

- 1. Як ви гадаєте, чи справді таке можливе, що з дружбою приходять і любов, і багатство?**
<https://cutt.ly/5CGgWja> 1
- 2. Чи переконалися ви, що дружба має надзвичайну силу?**

Завдання 17. Анкета «Який я друг?». Трапляється так, що знайомих — безліч, а друга немає. А ви вмієте дружити? Дайте відповіді на запитання, підсумуйте кількість балів і дізнаєтесь об'єктивну думку, за умови, якщо будете щирими.

1. Як часто вам хочеться, аби люди були до вас приятними?

Дуже часто — 5; часто — 4; інколи — 3; рідко — 2; дуже рідко — 1.

2. Чи ви намагастесь досягти дружби?

Дуже часто — 5; часто — 4; інколи — 3; рідко — 2; дуже рідко — 1.

3. Чи ви намагаєтесь зрозуміти почуття інших людей?

Дуже часто — 5; часто — 4; інколи — 3; рідко — 2; дуже рідко — 1.

4. З якою кількістю людей ви тримаєтесь відчужено?

З дуже багатьма — 1; із багатьма — 2; із деякими — 3; із небагатьма — 4; із дуже небагатьма — 5.

5. Чи часто ви зустрічаєте людей, які б хотіли вас бачити своїм другом?

Дуже часто — 5; часто — 4; інколи — 3; рідко — 2; дуже рідко — 1.

6. Чи подобається вам, коли люди демонструють свою симпатію?

<https://cutt.ly/vCGfT5O1>

Дуже подобається — 5; подобається — 4; інколи — 3; не подобається — 2; зовсім не подобається — 1.

7. Чи багато знаєте людей, яких би ви хотіли мати за друзів?

Дуже багато — 5; багато — 4; деякі — 3; мало — 2; дуже мало — 1.

8. Чи багато людей вас розуміють?

Дуже багато — 5; багато — 4; деякі — 3; мало — 2; дуже мало — 1.

9. Зі скількома людьми ви намагаєтесь стати друзями?

З дуже багатьма — 1; із багатьма — 2; із деякими — 3; із небагатьма — 4; із дуже небагатьма — 5.

10. Чи багато людей ображаються на вас?

Дуже багато — 5; багато — 4; деякі — 3; мало — 2; дуже мало — 1.

Тепер підрахуйте бали.

40 і більше балів. Ви готові розкрити обійми назустріч близьким і не дуже близьким людям, щиро перейнявшись їхніми проблемами. І вони відповідають вам взаємністю.

21 — 39 балів. У вас удосталь близьких друзів, аби не почуватися самотнім. Та в більшості контактів ви твердо дотримуєтеся дистанції.

20 і менше балів. Ви дуже замкнуті. Можливо, це інколи й необхідно, але частіше ви позбавляєте себе та своїх близьких душевного тепла. Що вас примушує так поводитися? Давня образа? Може, звичайні душевні лінощі?

Завдання 18. Працюйте у парах. Гра «Чи я знаю свого друга?». Чи добре ви знаєте своїх друзів? Чи знаєте, що вони люблять, чим цікавляться, про що мріють?

У цій грі бере участь одна пара друзів. Одному з учасників гри зав'язуємо очі, інший підходить до дошки, і пише відповіді на питання, а потім ми порівнюємо їх відповіді і зробимо висновок, чи добре вони знають один одного.

- *Який урок улюблений у твого друга?*
- *Який вид спорту він любить?*
- *Яка улюблена страва у твого друга?*
- *Який колір подобається твоєму другові?*
- *Які фрукти він любить?*
- *Що не любить друг?*

<https://cutt.ly/fCGhohq1>

Завдання 19. Складіть невелику розповідь про свого друга за поданим планом.

МІЙ ДРУГ- НАЙКРАЩИЙ

1. Хто мій друг (як звати, скільки років, де познайомились)
2. Як давно ми дружимо.

3. Що нас поєднує, чим відрізняємося одне від одного.
4. Що подобається моєму другові.
5. Що мене переконало, що ми справжні друзі.
6. За що ми цінуємо нашу дружбу?

Завдання 20. Закінчить речення. Сьогодні на занятті я...

...замислився над...

...вирішив...

<https://cutt.ly/1CGvWIZ1>

...дізнався...

На мою думку, це заняття....

ТЕМА 16.

ЕФЕКТИВНІСТЬ СПІЛКУВАННЯ: ВМІННЯ СЛУХАТИ І ЧУТИ

*Посієш думку - пожнеш дію,
Посієш дію - пожнеш звичку,
Посієш звичку - пожнеш характер,
Посієш характер - пожнеш долю*
Конфуцій

<https://cutt.ly/QCGku3S 1>

Завдання 1. Прочитайте синоніми і антоніми до слів «СЛУХАТИ», «ЧУТИ».

Синоніми:

ловити кожне слово – вслуховуватися в слова;
прислухатися до (чого? кого?) тиші, батьків;
чути/слухати (що? кого?) музику, викладача;
зверніть увагу на (що? кого?) текст, студента.

Антоніми –

ігнорувати (що? кого?) зауваження, родину,
говорити (що?) фрази

<https://cutt.ly/zCGlpEh 2>

Завдання 2. Прочитайте інформацію про «Уміння слухати».
«Спілкування — це діалог, під час якого людина і говорить, і слухає. Уміння слухати не менш важливе, ніж уміння говорити. Якщо людина тільки вдає, що

слухає, а сама відволікається і думає про своє, вона може не почути щось дуже важливе і навіть образити співрозмовника».

Завдання 3. Розгляньте схему, поясніть, що означає

«уміння слухати», використовуючи інформацію із завдання 2.

Завдання 4. Скажіть, чи є це висновком «Уміння слухати найважливіше у спілкуванні» до завдань 2, 3? Аргументуйте відповідь.

Завдання 5. Поясніть, Як ми можемо слухати і чому?

- УВАЖНО (щоб зрозуміти і запам'ятати)
- СПОКІЙНО (щоб добре все почути)
- ЗОСЕРЕДЖЕНО (щоб зібратись з думками)
- ТЕРПЛЯЧЕ (щоб примусити себе почути)

<https://cutt.ly/LCGIJan 1>

Завдання 6. Розгляньте малюнок про уважного і неуважного слухача. Дайте відповіді на запитання.

Яка різниця між «слухати» і «чути»?

<https://cutt.ly/vCGzcyD 1>

Запитання для обговорення:

1. Хто з дітей уважно слухає, а хто — ні? Як ви це зрозуміли?
2. Що свідчить про те, що людина уважно слухає (опишіть вираз обличчя, положення тіла, міміку, жести тощо)?
3. Як можна зрозуміти, що тебе не слухають?
4. Яка відмінність між «слухати» і «чути»?

5. Про кого кажуть: «В одне вухо влітає, а в друге — вилітає»?

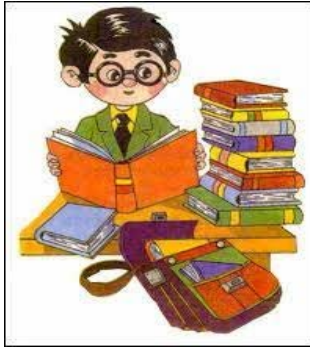
Завдання 7. Бесіда «Що означає слухати?» Дайте відповіді на запитання.

1. Чому потрібно бути хорошим слухачем?
2. Що означає слухати?
3. Що може статися, якщо ви не <https://cutt.ly/LCGIJan 2> вмієте слухати?
4. Які частини тіла ви використовуєте, якщо ви — добрий слухач?

Довідка: насправді ми використовуємо кілька частин тіла, будучи хорошим слухачем: вуха, очі, мозок, рот, серце, руки, ноги. Це називається «слухати всім тілом».

Завдання 8. Працюйте парами. Розгляньте малюнок «Слухання усім тілом». Складіть запитання про частини тіла, починаючи фразами «Що роблять..?», використовуючи речення з довідки. Чому так важливо використовувати все тіло для активного слухання?

Довідка: Слухають те, що говорять. Дивляться на того, хто говорить. Думає про те, що сказано, уявляє це. Нічого – поводитьься тихо, жодних розмов або перепитує, що незрозуміло. Відчуває емоції з приводу сказаного. Нічого, лежать спокійно. Стоять спокійно, не човгають.

Завдання 9. Продовжіть фразу.

Щоб бути уважним слухачем, потрібно

<https://cutt.ly/XCGEiqZ1>

<https://cutt.ly/vCGzcyD2>

Завдання 10. Закінчить прислів'я, об'єднавши колонки.

1	Слухай сто разів,	А	пів слова вистачить
2	Доброму слухачеві ...	Б	а хто слухає – жне
3	Слухай багато, ...	В	а говори один раз
4	Хто говорить – сіє, ...	Г	говори останній

5	Слухай перший - ...	Д	а говори мало
---	---------------------	---	---------------

1	2	3	4	5

Завдання 11. Поясніть прислів'я: «Що посієш, те й пожнеш»? Як ви розумієте це?

Згадайте, що в притчі є повчально-алегоричний сюжет, побудований на життєвих ситуаціях людей, де героями можуть виступати як люди так і тварини або рослини. Важливим елементом притчі – це її підтекст.

<https://cutt.ly/GCGx8BI 1>

Завдання 12. Прочитайте уривок притчі. Знайдіть у неї підтекст.

ПРО СІЯЧА

Вийшов Сіяч посіяти зерно.

Насіння, що впало край дороги, затоптали або з'їли птахи.

Зерно, що впало на кам'янистий ґрунт — засохло, тому що не мало коріння й вологи.

Деяке впало в терен, який заглушив його.

Зерно, що впало на добру землю, вродило стократно. Отже, «Хто має вуха, щоб слухати, — нехай слухає!»

Пояснення:

Сівач – Учитель, батьки повчають

кращому, доброму і мудрому.

Зерно означає Навчання.

Птахи – це Зло.

Земля/грунт – Вуха.

Каміння – Турбота і Перешкода.

Терня означає погані звички.

<https://ukrclassic.com.ua/katalog/usna-narodna-tvorchist-ta-davnya-ukrajinska-literatura/1617-pritcha-pro-siyacha-biblijna-legenda>

Завдання 13. Дайте відповіді на запитання.

1. Що хотів зробити Сіяч?
2. Що сталося із зернятками, які впали біля дороги?
3. Що сталося із зерном, що впало на кам'янистий ґрунт?
4. Чи дало плід зерно, яке впало між тереном?
5. Яка повинна бути земля для насіння, щоб отримати гарний урожай?
6. Хто у творі є сіячем?
7. Що символізує у притчі: зерно, земля, птахи, каміння, терня?
8. Які висновки можна зробити за змістом притчі?

<https://cutt.ly/ECGcU0c 1>

Завдання 14. Знайдіть інформацію, де говориться про людей, дайте їм порівняльну характеристику. Яка ідея притчі?

Притча про Сіяча порівнює вуха з землею.

Земля при дорозі, куди впало зерно, означає неуважних, розсіяних людей, які не читають книги і не прислухаються до мудрих людей.

Каміння. Люди, які не постійні у своєму переконанні. Вони бояться перешкод, не мають твердості у своїх діях і бажаннях.

<https://cutt.ly/1CGc6b3 1>

Терен. У таких людей на першому місці в житті: поїсти, поспати, полежати, подивитись телевизор, порозважатись, а потім, якщо залишиться час, виконати домашнє завдання, допомогти мамі, а, можливо, і ні..., тобто добрі і корисні справи на останньому місці. Про таку людину кажуть: «Заглушив її терен».

Родюча земля означає людей з добрим і щирим серцем. Вони чемні, відповідальні, уважні, старанні. Плоди їхні – це добрі справи.

Ідея притчі про Сіяча: вміння слухати, або здібність сприймати інформацію.

Завдання 15. Запишіть у таблицю інформацію із завдання 12, 14.

Земля	Зерно	Характеристика людей
<i>Дорога</i>	<i>Потоптане, з'їдене</i>	<i>Люди неуважні, розсіяні, не слухають і не прислуховуються до слів мудрих людей</i>
Каміння		
Терен		
Добра земля		

Завдання 16. Прочитайте пояснення до фрази: «Хто має вуха, щоб слухати, — нехай слухає!» Чи згодні ви з поясненням?

Притча про Сіяча пояснює нам те, як ми сприймаємо інформацію. Вчить, як бути уважними, показує важливість вміння слухати.

Якщо хочете мати добрий врожай, зверніть увагу на землю. Для цього потрібно орати, полоти бур'яни, прибирати каміння.

<https://cutt.ly/1CGvWIZ2>

Кожен із нас є одним з цих ґрунтів. Ми чуємо, реагуємо, відповідаємо. Наша реакція і все, що трапляється, з нами показує, хто ми.

<https://berezhanychurch.com/sermon/sluhatu-i-chutu>

Завдання 17. Розгляньте ситуації.

Ситуація 1. Ваш товариш хворів тривалий час і не відвідував заняття, а коли прийшов, його радісно зустріли однокласники і наперебій почали розповідати всі новини.

<https://cutt.ly/vCGb07F1>

Чи почув ці новини ваш товариш? Чому?

Ситуація 2. На занятті викладач задає запитання студентам. Студенти мовчать. Тоді одна студентка починає відповідати, інші починають перебивати її, наперебій висловлюють власну думку.

Чи правильно це? Чому?

<https://cutt.ly/3CGneV71>

<https://cutt.ly/XCGv51Y1>

Ситуація 3. Розмова

по телефону. Ваш

товариш захворів. Він вам зателефонував, і ви, почувши знайомий голос, зраділи й почали говорити першим про всі новини, які тут трапились без нього, не давши вашому співрозмовнику право висловити те, з якою метою він зателефонував.

Як правильно було б повестися в даній ситуації?

Завдання 18. Тест «Чи вмієте ви слухати і чути співрозмовника?».

Перед Вами 16 питань на кожне з яких Ви повинні відповісти твердженням «так» + або «ні» -

<https://cutt.ly/mCGnmib1>

№	ЗАПИТАННЯ	ТАК	НІ
1	Чи чекаєте Ви терпляче, поки інший скінчить говорити і дасть Вам можливість висловитися?		

2	Чи поспішаєте Ви прийняти рішення до того, як зрозумієте сутність проблеми?		
3	Чи слухаєте Ви лише те, що Вам подобається?		
4	Чи заважають Вам слухати співрозмовника Ваші емоції?		
5	Чи відволікаєтеся Ви, коли співрозмовник доводить свої думки?		
6	Чи запам'ятовуєте Ви замість основних моментів бесіди будь-які несуттєві?		
7	Чи заважають Вам слухати упередження?		
8	Припиняєте Ви слухати співрозмовника, коли з'являються труднощі в його розумінні?		
9	Займаєте Ви негативну позицію до співрозмовника?		
10	Чи завжди Ви слухаєте співрозмовника?		
11	Чи ставите Ви себе на місце співрозмовника, щоб зрозуміти, що змусило його говорити саме так?		
12	Чи приймаєте Ви до уваги той факт, що у Вас з співрозмовником можуть бути різні теми		

	обговорення?		
13	Чи допускаєте, що у Вас і у Вашого співрозмовника може бути різне розуміння змісту уживаних слів?		
14	Чи намагаєтеся Ви з'ясувати той факт, чим викликана суперечка: різними точками зору, постановкою питання та ін.?		
15	Чи уникаєте Ви погляду співрозмовника в розмові?		
16	Чи виникає у Вас непереборне бажання перервати співрозмовника і вставити своє слово за нього або випередити його у висновках?		

Ключ до тесту. Підрахуйте кількість відповідей «так»

6 балів і нижче свідчать про низький ступінь вираженості вміння слухати інших, про спрямованість в ході спілкування на себе (тобто задоволення своїх домагань незалежно від інтересів партнера). Знижено чутливість в оцінці поточної ситуації - коли мовчати і слухати, а коли говорити. Необхідно навчатися навичкам ефективного слухання

Від 7 до 10 балів - середній ступінь вираженості вміння слухати співрозмовника. Дане вміння швидше виявляється ситуативно і залежить від особистої значущості (зацікавленості) одержуваної інформації. Потрібно вдосконалення навичок і прийомів активного слухання.

11 балів і вище свідчать про явно виражене вміння слухати інших незалежно від особистої значущості одержуваної інформації. Така людина є

ефективним працівником (якщо в основі діяльності лежить спілкування з людьми).

Завдання 19. Обговорення запитань.

1. Чому треба вміти слухати?
2. Чи просто для вас слухати співрозмовника?.
3. Уявіть ситуацію. Усі говорять одночасно. Що з цього вийде? А чи почує хоч одна людина іншу? А якщо до однієї людини одночасно звертаються багато людей? Що робити? Як встановити порядок?

<https://cutt.ly/QCGmw391>

Завдання 20. Відновіть девіз нашого заняття, використовуючи слова з довідки. Чи візьмете ви його за кредо вашого життя? Чому?

Не просто слухати, а

Не просто дивитися, а

Не просто відповідати, а

Дружно і плідно

Довідка: працювати, чути, міркувати, бачити,

<https://cutt.ly/ACGmQDJ1>

Завдання 21. Допишіть фрази.

Найбільш цікавим для мене було

Новим для мене було

Найбільш корисним вважаю ...

Я би хотів більше і менше

Краще всього у мене вийшло

Гірше всього вийшло....

Мені зовсім не сподобалося

Більше всього мені сподобалося....

На занятті мені було

<https://cutt.ly/8CGm93n> 1

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел.] – К. – Ірпінь : ВТФ «Перун», 2018. – 1692 с.
2. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. — Київ : ВЦ «Академія», 2020. — 624с.
3. Навчально-методичний комплекс дисципліни "Українська мова як іноземна", його складники та характеристика [Електронний ресурс] / Н. Ю. Козирева // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія. - 2017. - Вип. 26(1).-С.32-34.-Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_26\(1\)_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2017_26(1)_12)
4. Нормативно-директивні документи МОЗ України. – Режим доступу : <http://mozdocs.kiev.ua/>.
5. Робоча програма онлайн-курсу «Навчально-професійна сфера медичного спілкування» складена з навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для самостійної підготовки студентів-іноземних громадян I курсу (I–II семестри) відповідно до Стандарту вищої освіти України, освітньо-професійної програми підготовки магістрів за напрямком 22 «Охорона здоров'я» спеціальності: 222 «Медицина»: [текст] / [уклад.: Гейченко К.І., Кремпова Л.О., Головачов А.С.]. - 2021. – 10 с.
6. Робоча програма онлайн курсу «Граматичні конструкції в українській мові» складена для самостійної підготовки студентів II курсу англomовної форми навчання I міжнародного факультету відповідно до ОПП та навчального плану підготовки магістра галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальність 222 «Медицина» : [текст] / [уклад.Н.О.Коновальчук.]. – 2021. – 7 с.
7. Робоча програма онлайн-курсу «Моделювання професійного діалогу» для самостійної підготовки студентів-іноземних громадян III курсу складена відповідно до Стандарту вищої освіти України, освітньо-професійної програми підготовки магістрів за напрямком 22 «Охорона здоров'я» спеціальності: 222 «Медицина» [текст] / [уклад.Андрєєва О.Ю.]. – 2020. – 8 с.
8. Словники української мови: 1596—2018 : бібліогр. покажч. / Дмитро Пилипчук [упоряд., передм.]. — Київ: Просвіта, 2021. — 1067, [5] с.
9. Словникова форма дієслова, прикметника // Енциклопедичний словник класичних мов / Л. Л. Звонська, Н. В. Корольова, О. В. Лазер-Паньків та ін.. — К. : ВПЦ «Київський університет», 2017. — С. 478 - 480. — 552 с.
10. Стандарт з української мови як іноземної (рівні : А1, А2, В1 В2 С1). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.06.2014, № 750) [Електронний ресурс] / Укл. Н. С. Ніколаєва, Н. О. Бондарєва, А. А. Дем'янюк, М. В. Шевченко, В. В. Овдіюк, М. Ю. Якубовська. – 23 с. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>.

11. Українська мова як іноземна: підготовка до тесту. Тренувальні завдання. Середній рівень: навч. посіб. / О.Новікова, О. Тулузакова, У.Штанденко; за ред. О. М. Новікової. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2017. – 332 с. / С. Романюк // Мова: класичне - модерне - постмодерне. - 2018. - Вип. 4. - С. 166-170. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Langcmp_2018_4_14

Додаткова

1. Аверинцев С.С. Притча // Софія-Логос. Словник. – К.: Дух і Літера, 2020. – С. 146.
2. Джиджора Є. В. Герменевтична реконструкція портрета героя в євангельських притчах / Є. В. Джиджора // Сіверянський літопис. - 2022. - № 5. - С. 99-105. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sl_2020_5_10
3. Зотова В. Г. Притча як форма художнього осмислення макро- і мікрокосму людини у прозі В. Голдінга і В. Шевчука / В. Г. Зотова // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. - 2021. - Вип. 39. - С. 98-102. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2015_39_23
4. Коваленко Н. Д. Сучасні фразеологічні словники говорів південно-західного наріччя / Н.В. Д. Коваленко // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. - 2018. - Вип. 47. - С. 101-104. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2018_47_25
5. Руденко М. І. Система вправ для вивчення граматичних категорій часу та особи дієслів руху на заняттях із дисципліни "Українська мова як іноземна" (на прикладі теми "У місті. Урок 2") / М. І. Руденко // Медична освіта. - 2021. - № 1. - С. 122-128. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mosv_2021_1_23
6. Степовик Д. Притча про блудного сина на тлі християнської тематики у творчості Тараса Шевченка / Д. Степовик // Шевченкознавчі студії. - 2017. - Вип. 20. - С. 329-336. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Shs_2017_20_40
7. Тараненко В. В. Євангельская притча в контексте обучения чтению на церковнославянском языке / В. В. Тараненко // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. - 2018. - Т. 29(68), № 2. - С. 7-11. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_filol_2018_29\(68\)_2_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_filol_2018_29(68)_2_4)
8. Чередник Л. Українська мова як іноземна в аспекті міжкультурної комунікації [Електронний ресурс] / Л. Чередник, А. Болотнікова // Актуальні питання гуманітарних наук. - 2020. - Вип. 31(4). - С. 221-226. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2020_31\(4\)_38](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2020_31(4)_38)
9. Яремчук І. М. Німецькомовна притча у лінгвостилістичному та прагматичному аспектах / І. М. Яремчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. - 2017. - Вип. 43. - С. 138-140. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkpnu_fil_2017_43_34